

Borging van SWPBS op de Anne Frankschool

Anne Frank School

Respect

WIJ TONEN RESPECT
VOOR ANDEREN
EN DE WERELD
OM ONS HEEN

Verantwoord

WIJ TONEN VERANT-
WOORDELIJKHEID
VOOR ELKAAR.
ONZE OMGEVING EN
ONZE MATERIALEN

Veiligheid

WIJ ZORGEN
VOOR EEN
VEILIGE
SCHOOL

Betrokkenheid

WIJ ZIJN BETROKKEN
OP ELKAAR EN
ONZE SCHOOL

Inhoud

Inleiding.....	4
1.1 Schoolbrede aanpak vanuit gedeelde waarden.....	4
1.2 Preventie staat centraal	4
1.3 Vanuit gedeelde waarden gewenst gedrag vaststellen, aanleren en bekrachtigen.	4
1.4 Besluitvorming over gedragsbeïnvloeding op basis van data en borging van de aanpak	5
1.5 Er is sprake van partnerschap met ouders en samenwerking met de keten	5
1.6 De SWPBS piramide: de verdeling van de interventies.....	6
2. Het PBS-team.....	6
3. Groene interventies.....	8
3.1 De waarden en gedragsverwachtingen zijn zichtbaar in alle ruimtes.....	8
3.2 Het systematisch actief aanleren van gewenst gedrag gekoppeld aan de waarden van de school	8
3.3 Sociale veiligheid: pestpreventie vanuit SWPBS	9
3.4 Het schoolbreed systematisch bekrachtigen van gewenst gedrag	9
3.5 Ongewenst gedrag effectief begrenzen	10
3.6 Actief toezicht houden.	11
3.7 Dataverzameling over gedrag	11
3.8 Leerlingen betrekken bij SWPBS	13
3.9 Actief samenwerken met ouders	13
3.10 Nieuwe medewerkers inwerken en deskundigheidsbevordering.....	13
3.11 Borging van het groene niveau van SWPBS in de school	15
4. Gele interventies	17
4.1: Teamsamenstelling	17
4.2: Screening.....	17
4.3: Procedure voor toeleiding.....	18
4.4 Menu van interventies op het gele niveau en de kenmerken daarvan.	18
4.5: Koppeling met de groene interventies.....	20
4.6: Deskundigheidsbevordering.....	20
4.7: Mate van gebruik van gele interventies.....	20
4.8: Voortgangsgegevens	20
4.9: Data over de mate en kwaliteit van de implementatie van gele interventies	20
4.10: Jaarlijkse evaluatie/recent plan van aanpak	20
5. Rode interventies	21
Inleidend willen wij benoemen dat de inzet van rode interventies voor onze basisschool weinig van toepassing is. De populatie kenmerkt zich niet door zware problematieken. Wij slagen er over het algemeen goed in om vanuit de groene interventies een fijn schoolklimaat te vormen voor alle kinderen. Gele interventies komen we voor maar niet in grote getalen. Rode interventies zijn voor ons echt een uitzondering.....	21
5.1 Team samenstelling.....	21
5.2 Screening	21
5.3 Ondersteuningsteam voor de leerling.....	22
5.4 Personeel.....	23
5.5 Betrokkenheid van ketenpartners.....	23
5.6 Deskundigheidsbevordering.....	24
5.7 Doelen voor verschillende levensdomeinen	24
5.8 Academisch, sociale en fysieke indicatoren.....	24
5.9 Hypothese	24
5.10 Uitgebreide ondersteuning	24
5.11 Formele ondersteuning en ondersteuning vanuit het eigen netwerk	25
5.12 Toegang tot Groene en gele interventies.....	25
5.13 Datasysteem en data gestuurd besluiten nemen.	25

5.14 Mate van gebruik van rode interventies	25
5.15 Jaarlijkse evaluatie	25
Bijlagen	26
1. Vier kernwaarden Anne Frank.....	27
2. Gedragsverwachtingen.....	28
3. Pleinplan	35
4. Handleiding Check-in/Check-out (CICO).....	41
5. Registratieplan Swissuite.....	46
6. GFA	47
7. Menu van consequenties	49
8. Systeem van positieve bekrachtiging	51
9. Reactieprocedure	53
10. Checklist groene niveau	54
11. Jaarplanning lessen	56
12. Jaarplan	58

Inleiding

In dit document wordt beschreven met welk doel SWPBS wordt ingezet op de Anne Frankschool en op welke wijze dit gebeurt. Het betreft een werkdocument dat jaarlijks geëvalueerd wordt. Het heeft als doel om SWPBS te borgen binnen de Anne Frankschool. SWPBS is een schoolbrede aanpak van gedrag, gericht op het expliciet maken en stimuleren van gewenst gedrag bij leerlingen.

Doel van SWPBS op de Anne Frankschool:

Het primaire doel van SWPBS op de Anne Frankschool is om de leerprestaties te verbeteren door vanuit gedeelde waarden een sociale omgeving te scheppen die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Positief model staan op alle niveaus neemt hierin een belangrijke plaats in.

1. SWPBS wordt gekenmerkt door de volgende 5 pijlers:

1.1 Schoolbrede aanpak vanuit gedeelde waarden.

SWPBS richt zich op het bevorderen van gewenst gedrag bij alle leerlingen, door het gehele schoolteam, op alle plekken in en om de school. De aanpak bevat zowel interventies om gewenst gedrag te stimuleren bij de hele schoolpopulatie als specifieke interventies voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Deze worden toegepast vanuit de schoolbrede waarden betrokkenheid, veiligheid, verantwoordelijkheid en respect.

1.2 Preventie staat centraal

Met SWPBS kiest de Anne Frankschool voor het voeren van een preventief beleid binnen de school, gericht op het bekrachtigen en waarderen van gewenst gedrag bij alle leerlingen. Door actief te bouwen aan een positief schoolklimaat en gedragsvraagstukken binnen de school in een vroeg stadium te signaleren en daar adequaat op te reageren, streeft de Anne Frankschool ernaar om een sociale omgeving te realiseren waarin leerlingen zich in sociaal opzicht beter ontwikkelen en zich veiliger voelen.

1.3 Vanuit gedeelde waarden gewenst gedrag vaststellen, aanleren en bekrachtigen.

Vanuit de gemeenschappelijke waarden van de Anne Frankschool (veiligheid, verantwoordelijkheid, respect en betrokkenheid) heeft het schoolteam gezamenlijk bepaald welk gedrag van de leerlingen wordt verwacht. Voor alle plekken in en om de school zijn deze gedragsverwachtingen duidelijk benoemd en visueel gemaakt.

De gedragsverwachtingen worden regelmatig actief geoefend en herhaald, zodat leerlingen zich de gedragsverwachtingen en waarden eigen kunnen maken. Om gewenst gedrag structureel aan te moedigen en te waarderen, heeft de Anne Frankschool een schoolbreed beloningssysteem ontwikkeld dat door alle medewerkers van de school wordt toegepast. Leerlingen kunnen individueel tokens verdienen waarmee gespaard wordt voor een groepsbeloning. De beloningen waarvoor de tokens ingewisseld kunnen worden, worden samen met de leerlingen bedacht. Het beloningssysteem stimuleert het schoolteam om haar aandacht te verleggen van 'probleemgedrag' naar 'gewenst gedrag'. Door leerlingen systematisch te 'betrappen' op gewenst gedrag en hier positieve feedback op te geven, draagt het schoolteam bij aan een klimaat van vertrouwen in de school waarin het voor leerlingen veilig is om vaardigheden te oefenen en te versterken.

1.4 Besluitvorming over gedragsbeïnvloeding op basis van data en borging van de aanpak

De Anne Frank gebruikt systematische dataverzameling over gedrag om gedragsproblemen schoolbreed te signaleren en hier effectieve oplossingen voor te vinden. Hiertoe worden gedragsincidenten geregistreerd door het hele schoolteam op alle plekken in en om de school en maandelijks centraal verwerkt en geanalyseerd in het PBS-team.

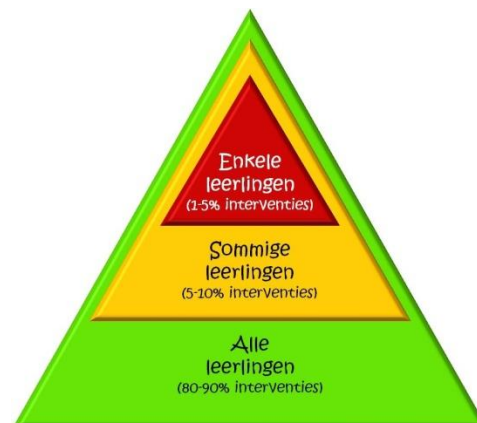
1.5 Er is sprake van partnerschap met ouders en samenwerking met de keten

De positieve benadering die SWPBS kenmerkt, wordt op de Anne Frankschool ook benut om ouders te betrekken bij het onderwijs van hun kind. De school ontwikkelt manieren om vanuit gezamenlijke waarden en verwachtingen een goede werkrelatie met de ouders op te bouwen, die bijdraagt aan een gunstige ontwikkeling van hun kind. De SWPBS piramide vormt de basis van de aanpak.

School werkt samen met ketenpartners, zoals het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond, schoolmaatschappelijk werk, CJG, Veilig Thuis, Gemeente, therapeuten, schoolbestuur, GGD, overblijf, wijkagent.

Buiten de regelmatige communicatie met ouders kan het zijn dat bij handelingsverlegenheid van de school met betrekking tot de ondersteuningsbehoeften van het kind één of meerdere relevante externe partners worden uitgenodigd voor een overleg. In dit overleg gaan wij uit van de positieve en helpende factoren van kind, ouders en leerkracht en proberen wij gezamenlijk tot een aanpak te komen. Daar waar mogelijk volgen we met de planning en uitvoering de werkwijze van PBS.

1.6 De SWPBS piramide: de verdeling van de interventies

- Op niveau 1 van de piramide bevinden zich de gedragsinterventies die als doel hebben de vaardigheden van alle leerlingen te versterken, waaronder de 85-90% leerlingen die zich relatief gunstig ontwikkelen. De 'universele' interventies van SWPBS, zoals het expliciet maken van gedragsverwachtingen en het structureel waarderen en belonen van gewenst gedrag behoren tot dit niveau van de piramide. De groene interventies vormen de krachtige basis waar alle leerlingen op kunnen terugvallen.
- Niveau 2 bevat interventies voor die leerlingen (5-10%) die een verhoogd risico lopen op de ontwikkeling van probleemgedrag. Het gaat hierbij om leerlingen met probleemgedrag die extra ondersteuning nodig hebben om zich de schoolwaarden eigen te maken en zich te houden aan de gedragsverwachtingen die de Anne Frankschool heeft opgesteld. De interventies op het gele niveau bieden de leerlingen hierin extra oefenmogelijkheden, waardoor zij alsnog leren om zich met succes aan de gedragsverwachtingen te houden.
- Niveau 3 van de piramide bevat interventies voor de 1-5% leerlingen die kampt met ernstige(re) gedragsproblemen. Er is voor deze groep, naast de structuur en de zorg die SWPBS schoolbreed garandeert, soms een intensievere vorm van hulp nodig. Deze hulp wordt binnen de Anne Frankschool geboden maar het kan ook zo zijn dat er professionele hulp van buitenaf wordt ingeroepen.

2. Het PBS-team

Om de kans op een succesvolle borging van SWPBS op de Anne Frankschool zo groot mogelijk te maken, heeft de school een PBS-team samengesteld. Het PBS-team is verantwoordelijk voor de borging van SWPBS in de school. Het PBS-team vertegenwoordigt en ondersteunt het schoolteam bij het vasthouden en integer uitvoeren van de aanpak en bevordert een kwalitatief hoogstaande uitvoering van SWPBS. Om de invoering van PBS te monitoren zet het PBS team jaarlijks een BOQ vragenlijst uit. De uitslag hiervan wordt besproken binnen het PBS team. Tevens wordt tijdens de laatste PBS bijeenkomst van het schooljaar het jaar geëvalueerd. De evaluatie vormt een basis voor een concreet actieplan voor het komende jaar. Het PBS-team richt zich daarbij op de volgende taken.

Het team:

- verwerkt gegevens die gedurende het borgingsproces worden verzameld
- verspreidt informatie over SWPBS in het schoolteam
- is aanspreekpunt voor collega's en biedt ondersteuning
- volgt het proces op de werkvloer kritisch
- beheert en benut de database met gegevens over gedrag

- bereidt de trainingsdagen met het schoolteam voor
- maakt een jaarplan
- heeft kennis van de functie van gedrag
- heeft expertise in de begeleiding van schoolontwikkelingsprocessen
- heeft kennis van patronen in het leren en gedrag van leerlingen
- heeft kennis van de gang van zaken in de school m.b.t. verschillende afdelingen

Het PBS-team bestaat uit: de directeur, gedragsspecialist, interne begeleiding en leerkrachten uit verschillende bouwen.

Om te bevorderen dat het PBS-team efficiënt en effectief functioneert, worden binnen het team verschillende rollen onderscheiden, namelijk die van:

- voorzitter
- notulist
- datamanager
- algemeen lid

Bijna alle leden van het PBS team hebben een LB functie en zijn daartoe opgeleid (management, orthopedagoog, intern begeleiding, taalcoördinator, PBS specialist). Elk jaar doen zij aan nascholing omtrent hun expertise (zie nascholingsplan).

Het PBS-team van de Anne Frankschool komt eens in de maand bij elkaar en heeft als hoofddoel om gedragsvraagstukken in en om de school te signaleren, te analyseren en zo preventief mogelijk aan te pakken met behulp van de PBS-bouwstenen. De bijeenkomsten van het PBS-team worden geleid door de voorzitter van het PBS-team, die het TIPS II model benut om de bijeenkomst te structureren en inhoudelijk te sturen.

Er wordt nauw samengewerkt met de overblijfhouders, welke ook jaarlijks getraind worden in de belangrijkste SWPBS technieken, zoals het werken met het schoolbrede bekrachtiging/ en beloningssysteem, het effectief reageren op ongewenst gedrag en het registreren van gedragsincidenten. Het PBS-team draagt er zorg voor dat het overblijfteam op de hoogte is van beslissingen over PBS, dit gebeurt door overleg met de overblijfcoördinator. Indien er gedragsvraagstukken bij de overblijf spelen dan sluit een vertegenwoordiging van de overblijfhouders aan bij de bijeenkomsten van het PBSteam om zodoende tot een goede afstemming en evaluatie van de ingezette interventies te komen.

3. Groene interventies

Binnen SWPBS worden gedragsondersteunende interventies ingezet voor alle leerlingen. Dit zijn de zogenaamde groene interventies van de PBS-piramide. De interventies houden nauw verband met elkaar, zoals onderstaande puzzel illustreert.

Op basis van de vier schoolwaarden verantwoordelijkheid, veiligheid, respect en betrokkenheid zijn gedragsverwachtingen geformuleerd voor alle ruimtes in en om de school. Deze verwachtingen staan beschreven in de schoolmatrix. De matrix wordt aan het eind van ieder schooljaar in een teamvergadering opnieuw besproken en voor het komende schooljaar vastgesteld.

3.1 De waarden en gedragsverwachtingen zijn zichtbaar in alle ruimtes

De vier basiswaarden zijn samen met de gedragsverwachtingen van de Anne Frankschool gevisualiseerd en hangen in de algemene ruimtes van de school. Leerkrachten benutten de visualisaties actief om leerlingen in te seinen over wat er van de leerlingen wordt verwacht in de algemene ruimtes en ook in de klas. Vanuit de vier basisvoorwaarden zijn gedragsverwachtingen voor in de klas beschreven en tevens gevisualiseerd.

3.2 Het systematisch actief aanleren van gewenst gedrag gekoppeld aan de waarden van de school

Hoewel we vaak geneigd zijn om te denken dat leerlingen wel weten hoe zij zich moeten gedragen, blijkt in de praktijk dat leerlingen daar uiteenlopende ideeën over hebben en dat verwachtingen dus niet altijd even duidelijk zijn. Het actief aanleren van gedrag waarbij de leerkracht model staat in het gewenste gedrag en leerlingen hiermee kunnen oefenen is de meest krachtige manier om gedrag aan te leren. Er is een lessencyclus voor het aanleren van de gedragsverwachtingen vanuit de matrix en de lessen pestpreventie. Op deze manier komen alle gedragsafspraken minimaal één keer per jaar aan bod. Deze lessencyclus is opgenomen in het jaarplan van de school, waarmee wordt geborgd dat alle lessen aan bod komen. Ieder jaar wordt geëvalueerd in hoeverre de lessen nog up to date zijn en corresponderen met de gedragsverwachtingen uit de matrix. Indien nodig worden lessen bijgemaakt of aangepast. Het PBS-team neemt dit op in de jaarplanning en ziet hierop toe. Een van de PBS-teamleden, is hiervoor eindverantwoordelijk.

Het PBS-team bedenkt manieren om te bevorderen dat de lessen in goed gedrag aantrekkelijk worden gegeven. Bijvoorbeeld via dataverzameling (leerkrachten tekenen op een lijst in de teamkamer af of zij de les daadwerkelijk hebben gegeven) en positief te bekrachtigen (een beloning voor het schoolteam indien een bepaald percentage de les heeft kunnen geven gedurende een periode)

3.3 Sociale veiligheid: pestpreventie vanuit SWPBS

Pestpreventie vanuit SWPBS betreft een groene interventie voor alle leerlingen in de school. Deze is erop gericht alle leerlingen vaardigheden te leren die hen helpen om adequaat te handelen in situaties waarin een andere leerling ongewenst (pest)gedrag laat zien. Niet alleen degene die gepest wordt krijgt vaardigheden aangeleerd. Ook omstanders en degene die het ongewenste (pest)gedrag laat zien. Schoolmedewerkers gaan op eenzelfde manieren reageren wanneer leerlingen een melding maken van ongewenst (pest)gedrag. Hieronder staan de pestpreventie routines vermeld.

Als een leerling gepest wordt: stop, loop, praat!

1. Geef het stop teken
2. Loop weg
3. Praat tegen een volwassene

Als een leerling pest: reageren op een stop signaal.

1. Stop met wat je aan het doen bent
2. Haal diep adem en tel tot drie
3. Ga door met je gewone bezigheden

Als een leerling omstanders is: de gepeste leerling steunen

1. Geef het stop teken
2. Loop weg
3. Praat met een volwassene

3.4 Het schoolbreed systematisch bekrachtigen van gewenst gedrag

Positieve bekrachtiging van gewenst gedrag is een belangrijke sleutel om te komen tot een positief schoolklimaat. Positieve bekrachtiging van gewenst gedrag versterkt het zelfvertrouwen van leerlingen, geeft leerlingen informatie over wat zij precies goed doen en maakt daarmee de kans groter dat leerlingen gewenst gedrag vaker zullen laten zien. *Alle schoolmedewerkers streven ernaar om in het contact met alle leerlingen (dus ook leerlingen van andere groepen), ouders en elkaar de verhouding 4:1 te hanteren.* Dit betekent dat zij gemiddeld vier positieve contactmomenten creëren ten opzichte van een correctie (4:1). Een positief contactmoment kan bijvoorbeeld zijn: een complimentje, schouderklopje, duim omhoog of interesse tonen in een leerling.

Op verschillende momenten gedurende de dag creëren leerkrachten positieve contactmomenten met leerlingen, bijvoorbeeld 's ochtends bij binnenkomst door de leerling te groeten en een warm welkom te geven. Ook aan het einde van de dag nemen de leerkrachten afscheid van de leerlingen. Hiermee wordt gestimuleerd dat leerlingen de dag op positieve wijze starten en afronden.

Om in de hele school een systematische focus op het bekrachtigen van gewenst gedrag te borgen (4:1), is er een systeem ontworpen om gedrag in de algemene ruimten en in de klas systematisch positief te bekrachtigen. Leerlingen kunnen individueel tokens verdienen als zij gewenst gedrag laten zien. Leerkrachten maken expliciet waarvoor een leerling een token heeft verdiend. Deze tokens worden groepsgewijs gespaard aan een koord in de klas. De leerkracht houdt in de klas op een lijst bij wanneer een leerling een token heeft gekregen. Gezamenlijk spaart de groep voor een

groepsbeloning (bijvoorbeeld extra buitenspeeltijd). Er is in het team afgesproken dat elke groep ongeveer elke twee weken een beloning heeft en de beloning duurt ongeveer een kwartier. Een beloning kan plaatsvinden als er 100 tokens zijn behaald. Er worden samen met de klas iedere keer beloningen bedacht.

Er is in het PBS-team een coördinator van het systeem van positieve bekrachtiging. Jaarlijks wordt het systeem van bekrachtigen in het PBS-team geëvalueerd.

3.5 Ongewenst gedrag effectief begrenzen

Hoewel de focus van SWPBS ligt op het helder zijn in gedragsverwachtingen, deze actief aanleren en positief bekrachtigen, is het soms nodig om leerlingen te begrenzen als zij zich niet houden aan de gedragsverwachtingen van de Anne Frankschool. Het gedrag kan dan ervaren worden als probleemgedrag. Wat het team verstaat onder klein en ernstig probleemgedrag staat beschreven in het registratiesysteem van SWIS. Door in een zo vroeg mogelijk stadium gedrag effectief te begrenzen, kan escalatie zoveel mogelijk worden voorkomen. Om gedrag van leerlingen effectief te begrenzen en gedrag om te buigen maken schoolmedewerkers gebruik van de volgende stappen en technieken. Hierbij geldt: de schoolmedewerker kiest voor de kleinste interventie met het grootste effect.

Heldere gedragsverwachtingen uitspreken

1. Bedenk wat het gewenste gedrag is
2. Wees helder in je gedragsverwachting.

Actief negeren

Schoolmedewerkers minimaliseren de aandacht voor probleemgedrag (maak van een mug een vlinder!) door middel van actief negeren.

1. Bedenk wat het gewenste gedrag is en kijk wie het gewenste gedrag laat zien
2. Geef minimaal drie leerlingen die het gewenste gedrag laten zien een compliment.
3. Houd de leerling die het ongewenste gedrag laat zien in de gaten en bekrachtig iedere stapje in de gewenste richting.

De Reactieprocedure toepassen

In reactie op ongewenst gedrag kan een medewerker van de school de de-escalerende Reactieprocedure inzetten. De reactieprocedure bestaat uit onderstaande stappen en aandachtspunten:

Reactieprocedure

1. Vraag naar en/of herinner de leerling aan de gedragsverwachting
2. Geef de leerling een keuze (of je kiest voor een consequentie/ of houd je aan de gedragsverwachting)
3. Geef de consequentie
4. Loop weg

Aandachtspunten:

- Spreek je vertrouwen uit dat de leerling slim zal kiezen
- Loop na iedere stap 5-10 seconden weg om de leerling de gelegenheid te geven zijn gedrag om te buigen en slim te kiezen.
- Let op een rustige, neutrale lichaamshouding en toon.
- Over = over!

De twee minuten regel

Indien een situatie in een algemene ruimte met een leerling langer duurt dan twee minuten, dan treedt de twee minuten regel in werking. De betreffende schoolmedewerker die bijvoorbeeld pleinwacht loopt, roept dan de hulp in van een collega. De collega neemt de leerling over zodat de schoolmedewerker die pleinwacht loopt actief toezicht kan blijven houden. Indien nodig kunnen leerlingen worden ingeschakeld om de hulp van collega's in te roepen.

Consequenties

Alle schoolmedewerkers hanteren hetzelfde menu van milde, kortdurende consequenties bij ongewenst gedrag. Dit helpt schoolmedewerkers om één lijn te trekken naar leerlingen toe, wat de voorspelbaarheid en daarmee de veiligheid voor leerlingen vergroot.

De gekozen consequenties zijn:

- (zoveel mogelijk) gericht op het versterken van gewenst gedrag
- makkelijk in te zetten en haalbaar/ controleerbaar
- gericht op het voorkomen van escalatie
- geen straf voor degenen die de consequentie uitdeelt

3.6 Actief toezicht houden.

De wijze waarop toezicht wordt gehouden op het plein staat beschreven in het pleinplan. De leerkrachten lopen rond en zijn gericht op het betrappen van leerlingen op gewenst gedrag. Ook de medewerkers van de overblijf handelen op dezelfde PBS-wijze.

Actief toezicht houden in algemene ruimtes van school

Al het personeel is verantwoordelijk voor het toezicht houden in de algemene ruimtes als zij zich daar bevinden. Zij zien toe op het naleven van de gedragsverwachtingen vanuit PBS. Iedereen volgt de procedures en afspraken zoals we die schoolbreed hebben vastgelegd. De directeur en de conciërge zijn in de ochtend tien minuten voor schooltijd bij de ingangen van het schoolhek aanwezig en zien toe op het parkeren en de binnenkomst van school.

3.7 Dataverzameling over gedrag

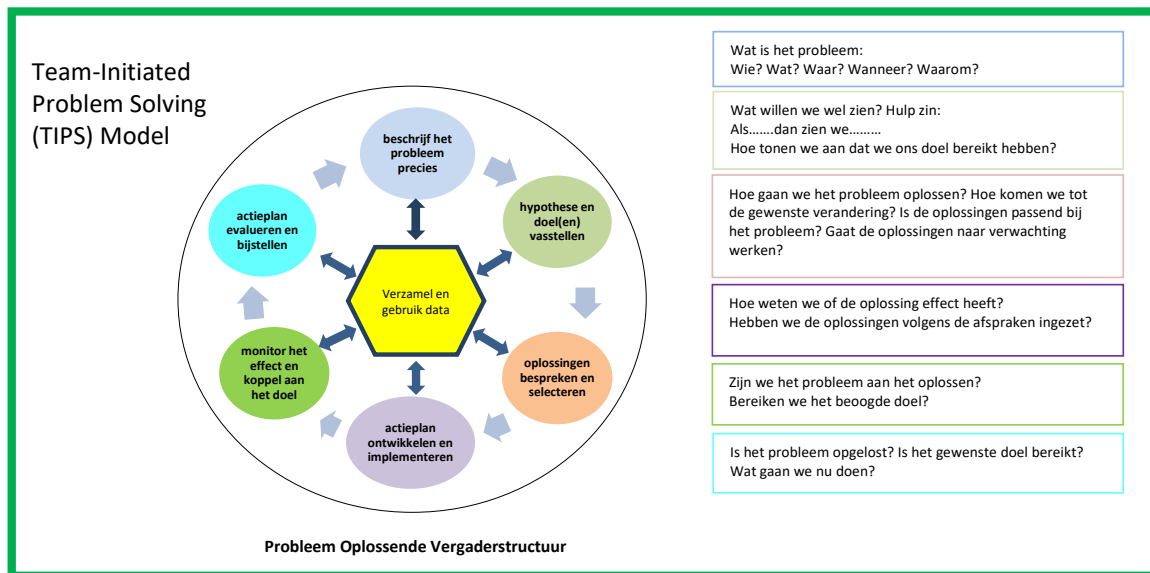
De pijler data over gedrag vormt de motor van SWPBS. De Anne Frankschool gebruikt SWIS Suite om data over gedrag te verzamelen, in te voeren en te analyseren. De school hanteert dan ook de door SWIS SUITE gebruikte definities van groot en klein probleemgedrag.

Gedragsincidenten worden geregistreerd:

- Bij grote vormen van ongewenst gedrag (bijvoorbeeld: fysieke agressie, vernieling)
- Als het leerlingen bij kleine vormen van ongewenst gedrag niet lukt hun gedrag om te buigen (niet slim kiezen bij de reactieprocedure) en een consequentie krijgen.

In het PBS-team wordt maandelijks data geanalyseerd om zicht te krijgen op gedragsvraagstukken in de school. Gezamenlijk wordt nagedacht over oplossingen aan de hand van de pijlers en bouwstenen van SWPBS. Hierbij worden onderstaande stappen benut.

1. De incidenten worden ingevoerd in SWIS Suite.
2. Leden van het PBS team inventariseren de incidenten.

3. Er wordt gekeken welke schoolbrede vraagstukken opvallen.
4. Leerlingen met 3 of meer incidenten in 1 maand worden op een lijst gezet en op de PBS bijeenkomsten besproken.

De data-manager van de Anne Frankschool is eindverantwoordelijk voor een goede selectie en analyse van de maandelijkse data. Bij het analyseren van de data worden de volgende stappen gezet van de probleemoplossingcyclus van TIPS II.

Naast het registreren van gedragsincidenten in SWIS benut het PBS-team ook andere data om besluiten te nemen t.b.v. de doelen die de school heeft. Deze zijn: SCOL om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de sociale competentie van de leerlingen. CITO om de leerresultaten te meten en ESIS om de afwezigheid van kinderen te monitoren. Op school werken wij daarnaast met de methode Kwink voor de sociaal-emotioneel leren, inclusief burgerschap en mediawijsheid. Deze methode sluit goed aan bij SWPBS. In de groepen 1/2 wordt gewerkt met het observatie- en registratiesysteem KIIK! Opvallendheden uit deze data worden besproken in het PBS-team. Ook hebben wij een protocol sociale veiligheid.

3.8 Leerlingen betrekken bij SWPBS

De Anne Frankschool, betreft de leerlingen bij SWPBS op verschillende manieren.

Aan de start van het schooljaar denken de leerlingen na over de beloningen die zij graag zouden willen behalen. Ook worden er enquêtes afgenomen waarbij de leerlingen gevraagd wordt hun mening te geven over verschillende onderwerpen. De uitkomsten van deze enquêtes worden door het PBS-team geanalyseerd en benut.

De Anne Frank school heeft een leerlingenraad. Elke groep heeft een vertegenwoordiger in die raad. PBS is een vast agendapunt. De leerlingen zorgen voor een terugkoppeling naar de klas.

Onderwerpen om te bespreken zouden kunnen zijn: hoe veilig voelen de leerlingen zich, welke beloningen vallen in de smaak, evalueren van waarden en gedragsverwachtingen.

Ook kunnen leerlingen worden ingezet en gestimuleerd om nieuwe leerlingen wegwijs te maken in de school, door bijvoorbeeld een rondleiding te verzorgen langs alle ruimtes waar gedragsverwachtingen hangen en uit te leggen hoe het systeem van positieve bekrachtiging werkt.

3.9 Actief samenwerken met ouders

Samenwerken met ouders vanuit de PBS principes heeft op de Anne Frankschool de aandacht, omdat een positieve en actieve ouderbetrokkenheid, zoals bekend, een gunstig effect heeft op de ontwikkeling van leerlingen. Ouders worden geïnformeerd over PBS tijdens informatieavonden, ,ouderavonden of workshops voor ouders. Ook tijdens het kennismakingsgesprek krijgen ouders uitleg over SWPBS en krijgen zij een rondleiding in de school. Daarbij wordt expliciet aandacht besteed aan uitleg over de aanpak. Tijdens oudergesprekken benoemen de leerkrachten wat er goed gaat en waar de leerling sterk in is. De leerkrachten zoeken naar manieren om gedurende het jaar verschillende keren een positief bericht naar huis te sturen.

3.10 Nieuwe medewerkers inwerken en deskundigheidsbevordering

Om SWPBS goed te borgen in de school, is het van belang om nieuwe medewerkers zo toe te rusten dat zij SWPBS effectief kunnen inzetten. Nieuwe medewerkers krijgen bij de start van het jaar een bijscholingscursus PBS. Onderdelen die hierin standaard zijn opgenomen zijn:

- Matrix met gedragsverwachtingen
- Gedrag actief aanleren
- Positief bekrachtigen
- Data over gedrag registreren

Verder ontvangen zij een map waarin alle informatie staat over SWPBS. Verder worden nieuwe medewerkers begeleid door een tutor. Zij maken de nieuwe medewerker wegwijs in hoe SWPBS praktisch ingezet dient te worden schoolbreed en in de groep.

Voor nieuwe medewerkers geldt dat het van belang is dat zij zich kunnen vinden in de uitgangspunten van SWPBS, een positieve basishouding hebben en bereid zijn om te leren groene interventies correct en consistent toe te passen. Dit wordt bijvoorbeeld besproken tijdens sollicitatiegesprekken.

Voor alle leden is er eenmaal per schooljaar een studiedag. De laatste was op 13 november 2018. Onderstaande onderdelen komen dan aan de orde:

- Schoolbrede waarden, gedragsverwachtingen, effectieve lesomgeving en klassenmanagement

- Het aanleren van gedragsverwachtingen, gekoppeld aan waarden
- Systematische erkenning van gewenst gedrag
- Corrigeren van probleemgedrag
- Data verzamelen over gedrag
- Actief toezicht houden

3.11 Borging van het groene niveau van SWPBS in de school

Het PBS-team is hoofdverantwoordelijk voor de borging van SWPBS op de Anne Frankschool. Borging vindt op verschillende manier plaats.

- De directeur neemt actief deel aan alle PBS teambijeenkomsten.
- Er is een jaarplan waarin concrete PBS-doelen zijn geformuleerd. Het PBS-team ziet er op toe dat de doelen uit het jaarplan worden behaald.
- Er wordt maandelijks data over gedrag geanalyseerd in het PBS-team. Vraagstukken worden beantwoord met behulp van de PBS-bouwstenen, waardoor SWPBS geborgd blijft in de school.
- Jaarlijks wordt het zelfbeoordelingsonderzoek (BOQ) afgenomen om de mate van implementatie te meten volgens schoolmedewerkers, vast te stellen waar hiaten liggen en deze te vullen.
- Er wordt in de klas geobserveerd aan de hand van een kijkwijzer waarin elementen van SWPBS zijn opgenomen.
- Er vindt jaarlijks een opfrisbijeenkomst plaats voor alle schoolmedewerkers. Zij kunnen dan ook input leveren t.a.v. universele basis van PBS in de school.
- Het borgingsdocument wordt jaarlijks doorgelopen en actueel gemaakt.
- Collega's krijgen per twee maanden data te zien over de ontwikkeling van PBS in de school.
- Eén keer in de maand is er een PBS kwartier. De leerkrachten komen dan bijeen en praten over een van tevoren aangekondigd onderwerp vanuit PBS.
- In het interne blad 'Het Binnenhuis' worden collega's regelmatig geïnformeerd.

Evaluatie					
Actie	Wie?	Wanneer?	Doel met tijdlijn	Stand van zaken	Doen we wat we hebben afgesproken?
<u>Waarden</u> onder de aandacht houden bij team en leerlingen (werkvormen, ludieke of creatieve acties)				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Matrix</u> nalopen: kloppen alle gedragsverwachtingen nog? Aanpassingen nodig?				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Lessen in goed gedrag</u> nalopen: eventueel aanpassen aan gedragsverwachtingen.				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Jaarplanning</u> lessen maken (inclusief lessen over pestpreventie, inclusief reminder reactieprocedure en uitdelen tokens) .				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
Evalueren <u>systeem van bekrachtiging</u> (attenderen leerkrachten op bekrachtigen van alle leerlingen, niet alleen eigen)				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd

<u>Visualisaties</u> : per seizoen aanpassen.				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
Successen vieren, team(leden) in het zonnetje zetten.				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Plan van toezicht</u> : worden de belangrijke elementen toegepast, update nodig?				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Ongewenst gedrag begrenzen</u> : Monitoren of minimaliseren aandacht ongewenst gedrag en reactieprocedure worden ingezet.				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Menu van consequenties</u>				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Data verzamelen</u> over: Gedragsincidenten: (blijven afstemmen over wat vindt team een incident, bijvoorbeeld adhv casusbespreking) Implementatiedata (doen we wat we zouden moeten doen) Resultaten terugkoppelen aan team.				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Leerlingen</u> betrekken				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd
<u>Ouders</u> betrekken				☐ Niet gestart ☐ Delen gestart ☐ Geheel gestart ☐ Uitgevoerd	☐ Doel bereikt ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd

4. Gele interventies

4.1: Teamsamenstelling

Het team op het gele niveau van de PBS piramide bestaat uit de volgende leden:

- De gedragsspecialist
Deze coördineert SWPBS op onze school, is vanaf het begin betrokken bij interventies op elk niveau en zit de PBS vergadering (op het gele niveau) voor.
- De datamanager
Deze is aanwezig vanuit haar kennis over de data en de analyse van de betreffende leerling.
- Beide IB-ers
Deze zijn, mede als vast lid van het PBS-team, vanaf het begin betrokken bij de zorg om specifieke leerlingen.
- De schoolleiding
Deze is aanwezig vanuit de eindverantwoordelijkheid voor de leerlingenzorg.
- Leerkracht (vast in PBS-team).
Deze denkt mee over de mogelijke interventies op het gele niveau
- Leerkracht van de betreffende leerling
Deze heeft de meeste kennis van de dagelijkse gang van zaken in de groep en denkt mee over de interventies.

4.2: Screening

Binnen SWPBS worden gedragsondersteunende interventies ingezet voor leerlingen die op basis van data opvallen door klein probleemgedrag (5 gedragsincidenten per maand). Het gaat hierbij om leerlingen die extra oefening nodig hebben om zich de gedragsverwachtingen en waarden van de Anne Frankschool eigen te maken en/of die een verhoogd risico lopen op het gebied van:

- vriendschappen
- schoolresultaten
- thuissituatie

Bij de screening wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- De dataregistratie in SWIS Suite
- Absentenregistratie van ESIS
- Leerkrachtobservaties.
- Scol
- KIIJK!

De interventies die worden geboden op het gele niveau van de piramide sluiten zoveel mogelijk aan bij de uitgangspunten van PBS. Dat betekent dat de interventies:

- Schoolbreed zijn.
- Aansluiten bij de basiswaarden en gedragsverwachtingen van de school.
- Dat zij gericht zijn op het actief aanleren en bekrachtigen van gedrag.
- Dat zij aansluiten bij de functie van gedrag.
- Dat zij het hele jaar door beschikbaar zijn.
- Dat leerlingen er snel in toe kunnen treden.
- Dat zij eenduidig geïmplementeerd zijn.
- Dat er datagegevens van de interventie worden bijgehouden om het proces te monitoren en effect te meten.

4.3: Procedure voor toeleiding

1. Wanneer een leerling opvalt door klein probleemgedrag (5 gedragsincidenten per maand), is de eerste stap die wordt gezet: checken of alle groene interventies effectief worden ingezet. De **leerkracht van de leerling(en)** vult in dit kader de 'Checklist groen niveau' in.
2. Wanneer alle interventies op groen door de leerkracht goed worden toegepast en het ongewenste gedrag aanhoudt, wordt de leerling aangemeld bij het PBS-team. Door de leerkracht wordt een gedragsfunctieanalyse gemaakt om na te gaan wat de functie van het gedrag van de leerling is. Indien de functie van het gedrag aandacht is, wordt een interventie gekozen die hierop aansluit. Indien de functie van het gedrag vermijding is, wordt een interventie gekozen die hierop aansluit. Leerkrachten kunnen het stroomdiagram GFA gebruiken.
3. Er volgt een overleg met de leerling en met de ouders/ verzorgers. Tijdens dit gesprek wordt de interventie besproken en de rol die eenieder daarbij op zich neemt. Afspraken worden in een plan van aanpak vastgelegd. De intern begeleider monitort de voortgang van het ingezette plan.

4.4 Menu van interventies op het gele niveau en de kenmerken daarvan.

- A. Intensief aanbieden PBS bouwstenen in geel: versterken schoolbrede waarden en verwachtingen
- B. Check In Check Out (CICO) .
- C. Aanpassen taak
- D. Versterken contact leerkracht-leerling

A. Intensief aanbieden PBS bouwstenen in geel: schoolbrede waarden en verwachtingen (individueel of voor groepje leerlingen)

Doel hiervan is om specifieke vaardigheden die gerelateerd zijn aan de gedragsverwachtingen van de school extra te versterken. Instroomcriteria zijn: 5 gedragsincidenten per maand. Afhankelijk van het doelgedrag, worden gedragsverwachtingen uit de matrix een keer extra aangeleerd en extra positief bekrachtigd. De leerkracht monitort de interventie. Hij houdt bij hoeveel tokens hij uitdeelt voor dit specifieke doelgedrag. De leerkracht noteert dit met een andere kleur op het leerlingenblad. Aan de hand van de gedragsincidentenregistratie wordt na een maand gekeken of er een verbetering optreedt in het gedrag van de leerling(en).

B. Check in Check out (CICO)

Check in check out is een effectief bevonden interventie op het gele niveau van de PBS-piramide, bedoeld om leerlingen met een milde extra gedragsondersteuningsbehoefte te stimuleren om gewenst gedrag te laten zien. De interventie wordt in de school georganiseerd en gegeven.

Voor wie is CICO bedoeld?

CICO is bedoeld voor alle leerlingen met een milde extra ondersteuningsbehoefte op het gebied van gedrag. Het gaat met name om leerlingen die op een negatieve manier aandacht vragen en om leerlingen die een korte spanningsboog hebben. Deze interventie is met name geschikt voor leerlingen waarbij de functie van het probleemgedrag aandachtvragen van volwassenen en/ of

leeftijdgenoten is. Met dit systeem krijgt de leerling veelvuldig expliciete en geplande aandacht van de leerkracht. Deze aandacht bestaat uit ondersteuning en bekrachtiging van gedrag (bijvoorbeeld complimenten voor gewenst gedrag, feedback op en uitleg over eventueel ongewenst gedrag). Het gaat altijd om leerlingen die onvoldoende reageren op algemene (groene) interventies.

Wat zijn de instroomcriteria?

De instroomcriteria voor CICO op de Anne Frankschool zijn:

- 5 of meer gedragsincidenten per maand
- de functie van het gedrag is aandacht vragen.

Wat zijn de doelen van de interventie?

Leerlingen:

- maken zich de gedragsverwachtingen en waarden van de school verder eigen;
- versterken hun organisatievaardigheden: zij bereiden zich bijvoorbeeld beter voor op school en maken 's ochtends zelfstandig een goede start;
- ontwikkelen een positieve(re) associatie met school;
- versterken hun sociale vaardigheden.

De inzet van dit systeem is altijd gericht op een snelle overgang naar zelfmanagement en zelfsturend gedrag.

Wie is betrokken bij de interventie?

Bij deze interventies werken ouders, leerling en school samen.

Hoe wordt gemeten of CICO effect heeft?

De CICO levert data op over deze specifieke leerling: zijn er vaste tijdsperiodes in de dag of week waarin deze leerling het moeilijk heeft?

Wie monitort de interventie?

De CICO- coördinator monitort de interventie. De ouders geven dagelijks positieve feedback n.a.v. van de CICO kaart die mee naar huis gaat.

Hoe lang duurt de interventie?

Gemiddeld neemt de interventie zes tot acht weken in beslag. Het moment van afbouwen wordt bepaald op basis van de data.

Hoe werkt de interventie voor de leerling?

Zie hiervoor het draaiboek CICO Anne Frankschool. samen met het Excel invoerbestand en voorbeelden van gedragskaarten.

C. Aanpassen taak

Indien de vermoedelijke functie van het gedrag vermijding van lesstof is, dan bekijkt de intern begeleider samen met de betreffende leerkracht van de leerling hoe de lesstof voor de leerling kan worden aangepast zodat de taak beter aansluit, bijvoorbeeld: inperken van de stof, uitbreiden, kopiëren, verdiepen etc. De leerkracht monitort de interventie. Hij houdt bij in hoeverre het de leerling met aangepaste stof lukt om succes te behalen. Aan de hand van de gedragsincidentenregistratie wordt na een maand gekeken of er een verbetering optreedt in het gedrag van de leerling. Ook kan worden gekeken naar de leerprestaties. In hoeverre lukt het de leerling om taakgericht bezig te zijn en zijn aangepaste taken te volbrengen?

D. Versterken van het contact tussen de leerling en de leerkracht

Indien de vermoedelijke functie van het gedrag vermijding van een volwassene is, dan bekijkt de intern begeleider samen met de betreffende leerkracht hoe de medewerker dagelijks twee minuten tijd kan inroosteren om een positief contactmoment met de leerling te creëren. Tijdens het contact staat oprechte interesse in de leerling tonen centraal. De leerkracht monitort de interventie. Hij houdt bij hoe vaak hij een positief twee minuten gesprekje voert met de leerling. Aan de hand van de gedragsincidentenregistratie wordt na een maand gekeken of er een verbetering optreedt in het gedrag van de leerling.

4.5: Koppeling met de groene interventies

Alle leerlingen blijven deelnemen aan de reguliere aanpak in de klas.

4.6: Deskundigheidsbevordering

In de schooljaren 2013-2014 t/m 2015-2016 is het team geschoold op het gebied van SWPBS, waaronder het maken van GFA's en het werken met CICO. Het team heeft jaarlijks een studiedag over SWPBS. De laatste keer was 13 november 2018.

Nieuwe collega's gaan voor hun scholing naar speciale scholingsbijeenkomsten bij PI-Research of worden geschoold door het eigen PBS-team.

4.7: Mate van gebruik van gele interventies

De verhouding tussen de groene/gele en rode interventies is als volgt op de Anne Frank school: 96% groen, 3 % geel, 1% rood. Het SWPBS-team coördineert, documenteert en monitort het percentage leerlingen dat gebruik maakt van gele interventies.

4.8: Voortgangsgegevens

De leerkrachten registreren dagelijks in het datasysteem SWIS Suite. Bij de interventie CICO wordt dagelijks met de leerling door coach en ouders geëvalueerd. De dagelijkse gegevens worden door de leerkracht geregistreerd. Maandelijks wordt dit geëvalueerd door het PBS team.

De registraties in SWIS worden maandelijks besproken in de SWPBS-vergadering. Voorafgaand aan beide overleggen wordt door de datamanager de registratie en de analyse aangeleverd.

4.9: Data over de mate en kwaliteit van de implementatie van gele interventies

Het ondersteuningsteam van de school team monitort wekelijks hoe de gele interventies uitgevoerd worden. Afhankelijk van de gehanteerde interventie kan de monitor ook wekelijks plaatsvinden door een PBS- lid. Maandelijks volgt ook het PBS-team de effecten van de interventie.

4.10: Jaarlijkse evaluatie/recent plan van aanpak

Eén keer per jaar wordt de effectiviteit en de efficiëntie van de gele interventies geëvalueerd. Deze rapportage hierover krijgt een plaats in het jaarverslag van de school. Evaluaties worden met de collega's gedeeld tijdens het PBS –kwartier.

5. Rode interventies

Inleidend willen wij benoemen dat de inzet van rode interventies voor onze basisschool weinig van toepassing is. De populatie kenmerkt zich niet door zware problematieken. Wij slagen er over het algemeen goed in om vanuit de groene interventies een fijn schoolklimaat te vormen voor alle kinderen. Gele interventies komen we voor maar niet in grote getalen. Rode interventies zijn voor ons echt een uitzondering.

5.1 Team samenstelling

Het team op het rode niveau bestaat uit:

Het Groot ondersteuningsteam (OTG) van de school aangevuld met de gedragsspecialist, de datamanager, leerkracht en de ouders.

- De ouders
Deze kennen het kind als geen ander en kunnen ook de gedragingen op school leggen naast die van thuis, waardoor er een totaal kindbeeld geschetst kan worden.
- De leerkracht
Deze heeft de meeste kennis van de dagelijkse gang van zaken in de groep.
- De gedragsspecialist
Deze coördineert SWPBS op onze school, is vanaf het begin betrokken bij interventies op elk niveau en zit de PBS vergadering (op het rode niveau) voor.
- De datamanager
Deze is aanwezig vanuit haar kennis over de data en de analyse van de betreffende leerling.
- Beide IB-ers
Deze zijn, mede als vast lid van het PBS-team, vanaf het begin betrokken bij de zorg om specifieke leerlingen.
- De schoolleiding
Deze is aanwezig vanuit de eindverantwoordelijkheid voor de leerlingenzorg.
- Ambulant begeleider SWV
Is aanwezig vanwege haar specifieke kennis en het netwerk binnen en buiten het SWV.

5.2 Screening

Binnen SWPBS worden gedragsondersteunende interventies ingezet voor leerlingen die op basis van data opvallen door groot probleemgedrag (> 3 gedragsincidenten per maand).

Wanneer op basis van data, in het PBS-team blijkt dat een leerling in aanmerking komt voor een rode interventie, wordt de leerling aangemeld in het rode interventie team. Er wordt vervolgens een gedragsfunctieanalyse uitgevoerd.

Interventies op het rode niveau van de piramide zijn gericht op individuele leerlingen die een verhoogd risico lopen om gedragsproblemen te ontwikkelen of die deze ontwikkeling al hebben doorgemaakt. De school hanteert 3 specifieke waarden om zichzelf en de partners duidelijkheid te geven:

- leerbaarheid,
- zelfredzaamheid
- veiligheid.

Als één of meer van deze waarden onder druk komen te staan gaan wij over op rode interventies. Een rode interventie is altijd systeemgericht, d.w.z. dat alle systemen die functioneren om de leerling heen bij de interventie betrokken zijn: school, ouders of verzorgers, hulpverleners, leerkracht.

Bij de screening wordt gebruik gemaakt van

- De dataregistratie in SWIS Suite
- Absentenregistratie van ESIS
- Evaluatiedata vanuit de gele interventies
- GFA
- Eventueel eerder recent onderzoeksverslag
- Scol
- KIJK!

De interventies die worden aangeboden op het rode niveau van de piramide sluiten zoveel mogelijk aan bij de uitgangspunten van SWPBS. Dat betekent dat de interventies:

- Aansluiten bij de basiswaarden en gedragsverwachtingen van de school
- Dat zij gericht zijn op het actief aanleren en bekrachtigen van gedrag
- Dat zij aansluiten bij de functie van gedrag
- Dat zij het hele jaar door beschikbaar zijn
- Dat leerlingen er snel in toe kunnen treden
- Dat zij eenduidig geïmplementeerd zijn
- Dat er datagegevens van de interventie worden bijgehouden om het proces te monitoren en effect te meten

Te zetten stappen als een leerling opvalt door ernstig probleemgedrag:

1. Bij ernstig probleemgedrag neemt de leerkracht contact op met de ouders. Bij dermate ernstig probleemgedrag kan ook meteen het kind aangemeld worden bij het rode interventie team.
2. Wanneer een leerling opvalt in de incidentenregistratie SWIS door ernstig probleemgedrag (> 3 gedragsincidenten per maand), wordt de leerling besproken bij het ondersteuningsteam van de school. En zal ook terugkomen op de bespreking bij het PBS-team.
3. Door de leerkracht wordt zo nodig met ondersteuning van de intern begeleider een gedragsfunctieanalyse gemaakt om na te gaan wat de functie van het gedrag van de leerling is.
4. Er volgt een overleg met de leerling en met de ouders/ verzorgers in het OTG. Tijdens dit gesprek worden in gezamenlijkheid diverse mogelijke interventies besproken. Samen wordt besloten welke interventie het best passend is op de functie van het gedrag en de rol die een ieder daarbij op zich neemt. Afspraken worden in TOP-dossier vastgelegd.

5.3 Ondersteuningsteam voor de leerling

Een specifiek individueel ondersteuningsplan wordt binnen een OTG opgesteld.

Bij een opgesteld individueel ondersteuningsplan monitoren de leerkracht, de gedragspecialist en het ondersteuningsteam klein (OTK) de voortgang en passen zo nodig het aan. (Het OTK bestaat uit de schoolleiding en de IB-ers)

Menu van interventies op het rode niveau.

a. Intensief individueel aanbieden PBS bouwstenen in rood:

Individuele gedragsverwachtingen aanbieden. Doel hiervan is om individuele vaardigheden op maat te versterken, los van de gedragsverwachtingen uit de schoolmatrix. Het

instroomcriterium is > 3 gedragsincidenten per maand (groot probleemgedrag). Afhankelijk van het doel van het gedrag, worden de bouwstenen van PBS benut om tot een op maat plan te komen. Het plan wordt besproken met ouders en de leerling. De leerkracht monitort de interventie(s). Aan de hand van de gedragsincidenten-registratie wordt wekelijks gekeken of er een verbetering optreedt in het gedrag van de leerling. Er wordt maandelijks en zo nodig vaker met de ouders en de leerling geëvalueerd.

b. Onderzoek

Er wordt onderzoek gedaan om tot een op maat gemaakte interventie te komen.

Individuele ondersteuningsplannen omvatten :

- a) preventieve strategieën,
- b) strategieën om iets aan te leren,
- c) strategieën voor het verwijderen van bekrachtigers voor het probleemgedrag,
- d) specifieke bekrachtigers voor het gewenste gedrag,
- e) afspraken om de veiligheid te waarborgen,
- f) een systematisch proces om te meten wat we hebben gedaan wat we hebben afgesproken en het resultaat van de interventie te meten, en
- g) een actieplan om de ondersteuning te realiseren

In het verleden ingezette strategieën en interventies zijn:

- *Inschakelen externe hulp (bijv. psycho-educatie)*
- *Afnemen van onderzoek*
- *Het opstellen van een gedragscontract*
- *Het vinden van passend materiaal ter ondersteuning (bijvoorbeeld een zitzak)*
- *Extra handen in de klas ter ondersteuning*
- *Aangepaste schooltijden hanteren*
- *Leerling uitsluiten van activiteiten (bijv. excursies, feesten)*

c. Verwijzing

Indien de ingezette interventies tot onvoldoende resultaat hebben geleid wordt samen met de ouders gekeken naar een andere passende onderwijsplek. Hierbij maken we gebruik van het ondersteuningsprofiel van onze school.

5.4 Personeel

Vanuit de middelen die beschikbaar vanuit het SWV kan de school zelf arrangementen inzetten voor bijv. meer personeel, externe specialisten e.d. In bijzondere gevallen kunnen wij een beroep doen op aanvullende middelen en/of expertise.

Jaarlijks wordt in de begroting zichtbaar gemaakt wat de financiële middelen zijn.

5.5 Betrokkenheid van ketenpartners

Binnen het OTG is de ambulant begeleider de functionaris die het best is ingevoerd als het gaat om externe partners in de regio. Maar ook intern zijn de IB-ers goed ingevoerd op dit gebied. Andere betrokken ketenpartners kunnen zijn: het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond,

schoolmaatschappelijk werk, CJG, Veilig Thuis, Gemeente, therapeuten, schoolbestuur, GGD, overblijf, wijkagent.

5.6 Deskundigheidsbevordering

Het team is geschoold op het maken van GFA's. Laatste studiemoment hierover was in 2016. Nieuwe collega's gaan voor hun scholing naar scholingsbijeenkomsten bij PI-Research of worden door het eigen PBS-team geschoold.

5.7 Doelen voor verschillende levensdomeinen

Voor leerlingen waarbij rode interventies nodig zijn, wordt een TOP-dossier aangemaakt. Het dossier krijgt input vanuit de leerling, de ouders en de leerkracht. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van gesprekken en formulieren. Kwaliteiten en doelen worden samen met de ouders besproken op haalbaarheid en geformuleerd. Met de leerling vindt een zg. leerling-gesprek over de voorkeuren van de hem/haar plaats.

5.8 Academisch, sociale en fysieke indicatoren

In het TOP-dossier zijn stimulerende en belemmerende factoren van de leerling geformuleerd op de verschillende domeinen. De ondersteuningsbehoeften van de leerling op het gebied van gedrag, medisch, geestelijke gezondheid en leren staan beschreven. In het dossier staat beschreven wat het plan van aanpak in de klas is en wat het vraagt van de betrokkenen.

5.9 Hypothese

Het TOP-dossier bevat een geformuleerde hypothese met een concrete beschrijving van het probleemgedrag en de bepaling van de situatie. In het GFA staan de bekrachtigers beschreven die het gedrag in stand houden.

5.10 Uitgebreide ondersteuning

De zeven kenmerken van een ondersteuningsplan zijn terug te vinden in het Top-dossier van een leerling zoals uit onderstaande afbeelding is af te lezen.

Extra ondersteuning op school

Aanmaakdatum	Laatste wijziging	Laatste status
20-11-2017	8-1-2018 10:34	Het onderdeel Ontwikkelingsperspectief is afgerond

Realiseren

- 9. Ondersteuning toolbox ☐
- 10. Evalueren ☐
- 11. Dossier status ☐

Plannen

- 7. Ontwikkelingsperspectief ☒
- 8. Ontwikkelplan ☐

Logboek

start

Waarnemen

- 1. Algemene gegevens ☒
- 2. Vraagstelling ☒
- 3. Bevorderend & belemmerend ☒
- 4. Leerlingprofiel ☒

Begrijpen

- 5. Integratief beeld ☒
- 6. Overleg & afspraken ☒

© Copyright: Dolcomschool, in samenwerking met A. Ottenheym.
Bron: HGW N. Pameijer

5.11 Formele ondersteuning en ondersteuning vanuit het eigen netwerk

Formele ondersteuning en ondersteuning vanuit het eigen netwerk worden tijdens een OTG nagegaan en besproken en zijn geformuleerd in het TOP dossier.

5.12 Toegang tot Groene en gele interventies

Alle leerlingen blijven deelnemen aan de reguliere aanpak in de klas.

5.13 Datasysteem en data gestuurd besluiten nemen.

De leerkrachten registreren dagelijks in het datasysteem Swis Suite.

De ontwikkelingen worden wekelijks gemonitord in het Klein ondersteuningsteam (OTK) en de maandelijkse SWPBS-vergadering. Voorafgaand aan beide overleggen wordt door de datamanager de registratie en de analyse aangeleverd. Maandelijks worden de belangrijkste data teruggekoppeld naar het team middels ons interne nieuwsbulletin. De datamanager verzorgt dit.

5.14 Mate van gebruik van rode interventies

Het SWPBS-team en het OTK coördineren, documenteren en monitoren het percentage leerlingen dat gebruik maakt van rode interventies.

5.15 Jaarlijkse evaluatie

Er is geen sprake van een jaarlijkse, maar een maandelijkse evaluatie in het SWPBS-team. Zo nodig wekelijks in het OTK.

Bijlagen

1. Vier kernwaarden Anne Frank

2. Gedragsverwachtingen

Ruimte	Basiswaarde 1 Respect	Basiswaarde 2 Verantwoordelijkheid	Basiswaarde 3 Veiligheid	Basisvoorwaarde 4 Betrokkenheid
Ingangen Gangen en trap Kapstok	- Wij houden de deur open voor elkaar - Wij zijn geduldig bij de kapstok	Wij hangen onze jas en tas op aan de kapstok	- Wij lopen rustig en zoveel mogelijk rechts en voorkomen dringen en duwen - Wij doen onze jas aan en uit bij de kapstok	
Teamkamer Directiekamer/IB-kamer Keuken Kopieerruimte	Wij komen hier alleen met toestemming en kloppen eerst .	Wij ruimen onze spullen op.	- Wij gebruik de warme kraan alleen met toestemming - We houden ons aan de opdracht	Wij zorg dat anderen rustig kunnen werken.
Algemeen - Wij zijn zuinig op spullen van mijzelf en een ander - Wij komen niet ongevraagd aan de spullen van een ander - Wij houden onze handen en voeten bij onszelf - Wij zijn netjes en vriendelijk - Wij gebruiken nette taal - Wij zeggen aardige dingen tegen elkaar. - Wij groeten bij binnenkomen				

Ruimte	Basiswaarde 1 Respect	Basiswaarde 2 Verantwoordelijkheid	Basiswaarde 3 Veiligheid	Basisvoorwaarde 4 Betrokkenheid
Schoolplein Schooltuin Fietsenstalling	Wij zijn en spelen samen.	- Als de bel gaat, gaan wij in de rij staan - Het zand blijft in de zandbak. - Wij gaan zorgvuldig met het materiaal om. - Wij houden afstand van de fietsenstalling bij het spelen.	- Bij het spelen houden we rekening met de veiligheid - Wij gaan alleen met toestemming van het schoolplein af. - Wij komen alleen met toestemming in de schooltuin. - Wij lopen met de fiets aan de hand.	Wij houden ons schoolplein netjes.
WC's	Wij houden de toiletruimte schoon.	- Wij gaan bij toiletbezoek direct van en naar de klas. - Wij doen na het handen wassen de kraan dicht. - Wij zitten op het toilet.		We zorgen dat het kind dat na ons komt het toilet goed kan gebruiken.

Ruimte	Basiswaarde 1 Respect	Basiswaarde 2 Verantwoordelijkheid	Basiswaarde 3 Veiligheid	Basisvoorwaarde 4 Betrokkenheid
Kleedkamer Gymzaal Gymrij Speellokaal	Wij gedragen ons sportief	- Wij hangen de kleren op de afgesproken plek op - Wij gaan naar de gymzaal als we klaar zijn met omkleden - We ruimen samen op. - We zorgen voor een nette gymrij en lopen 2 aan 2	- Wij gebruiken materialen met toestemming - We gebruiken de gymmaterialen waarvoor ze bedoeld zijn. - Bij gymles hebben wij gymschoenen aan - We voeren de opdracht uit, zoals die bedoeld is. - Als we binnen komen gaan we op de bank zitten (<i>groep 1-2</i>)	
Boekenkarren/bibliotheek	Wij wachten op onze beurt	- Wij gaan zuinig om met de boeken - Wij spreken met zachte stem	Wij zoeken rustig een boek uit	We zetten de boeken netjes terug
Aula Podium	- Wij houden ons aan de afspraak: 1-2-3 en...luister maar. - Wij gaan het podium op alleen na toestemming. - Wij laten iedereen rustig werken		Wij gebruiken het podium waar het voor bedoeld is.	Wij laten de aula netjes achter

In de klas	Basiswaarde 1	Basiswaarde 2	Basiswaarde 3	Basiswaarde 4
------------	---------------	---------------	---------------	---------------

	Respect	Verantwoordelijkheid	Veiligheid	Betrokkenheid
Luisteren naar de leerkracht	• Je luistert naar wat er gevraagd en/of gezegd wordt.	• Je doet wat er gevraagd en/of gezegd wordt.		• Je kijkt de leerkracht aan.
Instructie	• We laten elkaar uitpraten en we hebben respect voor elkaars inbreng. • We zijn stil als de leerkracht instructie geeft en we kijken hem/haar aan. • We steken onze vinger op als we een vraag hebben.	• We zorgen ervoor dat de materialen die we nodig hebben klaar liggen.		• We hebben een actieve luisterhouding. • We zorgen ervoor dat we snel met de les kunnen beginnen.
Zelfstandig werken	• We zijn stil als we een kid (koptelefoon) op hebben en mogen dan niet gestoord worden door andere leerlingen.	• We gebruiken de materialen waarvoor ze bedoeld zijn. • We schrijven met potlood in werkboeken. • We gebruiken alleen (vul)pennen van school. • We beruiken ons blokje: i= leerkracht geeft instructie en leerlingen doen interactief mee. Rood= de leerling wil niet gestoord worden. ?= de leerling heeft een vraag aan de leerkracht. De leerling werkt met een		• Tijdens het werken blijven we zitten.

		andere opdracht door als de leerkracht tijdens zijn/haar ronde nog niet bij hem/haar is. Groen= de leerling mag gestoord worden als er een hulpvraag is van een medeleerling.		
Toiletgebruik tijdens de les	Tijdens de instructie blijven wij in de klas.	- Tijdens het eerste halfuur blijven we in de klas. - Als we naar het toilet gaan, maken we gebruik van het afgesproken teken (bordje, ketting). - Wij houden ons aan de afspraak dat er maar één jongen of meisje tegelijkertijd naar het toilet mag.		

3. Pleinplan

Pleinplan Anne Frank school

Pleinplan Anne Frank school

Inleiding:

Hieronder staat het pleinplan beschreven van de Anne Frank school in het kader van PBS. Alle schoolmedewerkers gedragen zich op het plein in overeenstemming met de schoolbrede waarden van de Anne Frank school. De schoolbrede waarden zijn: respect, verantwoordelijkheid, veiligheid en betrokkenheid.

Leerlingen en schoolmedewerkers houden zich op het plein aan de gedragsverwachtingen die gelden op het plein, zodat iedereen daar veilig pauze kan houden.

1. Gedragsverwachtingen op het plein

Onderstaande gedragsverwachtingen gelden op het plein voor alle schoolmedewerkers:

Ruimte	Basiswaarde 1 Respect	Basiswaarde 2 Verantwoordelijkheid	Basiswaarde 3 Veiligheid	Basisvoorwaarde 4 Betrokkenheid
Schoolplein Schooltuin Fietsenstalling	• Wij laten iedereen meedoen • Wij wachten tot ik mee kan doen aan het nieuwe spel • Wij zijn eerlijk bij spelletjes. • Wij houden onze handen en voeten bij onszelf. • We vragen of we mee mogen doen bij een spelletje. • Wij houden ons aan stop=stop en luisteren daar naar. • Wij zeggen aardige dingen tegen elkaar (niet schelden). • Wij komen hier alleen met toestemming • Wij doen voorzichtig met een fiets, zodat die onbeschadigd blijft	• Als de bel gaat, dan gaan wij in de rij staan • Wij gaan voorzichtig met speelmateriaal om • We spelen volgens het rooster • Wij voetballen alleen op het voetbalveld als het onze beurt is. • Wij spelen rustig op de kunstgrasstrook. • Onze mond is leeg op het plein. Wij blijven tijdens de pauze op het plein. • Wij gaan in de rij staan als de bel gaat. • Wij lopen rustig naar binnen en buiten. • De tafeltennistafels gebruiken we voor tafeltennis en rondom de tafel. • Als de bal van het plein af is, vragen wij of we de bal mogen halen. • We gebruiken de tafels om aan te zitten • Wij rapen een gevallen fiets op en zetten die weer in het fietsenrek	• Wij blijven op het plein • Wij lopen met mijn fiets aan de hand • Zand blijft in de zandbak • Wij zetten onze fiets in het fietsenrek en op slot	

2. Toezicht houden.

Alle medewerkers van de school houden actief toezicht op het plein. Het plein is verdeeld in zones (zie punt 3). In elke zone staat een medewerker van de school. In de zone wordt door de medewerker actief toezicht gehouden. Zij:

- Lopen rond in de zone
- Kijken continu goed rond
- Luisteren actief naar wat er om hen heen gebeurt.

Wanneer een medewerker niet buiten kan lopen of even naar binnen moet wordt dit gemeld aan de andere medewerkers.

Er wordt geen koffie en thee buiten gedronken. De kinderen eten en drinken in de klas.

De kinderen gaan per groep in een rij naar binnen/buiten. Hierbij gaat de groep die het verst zit als eerste naar buiten/binnen.

3. Indeling plein.

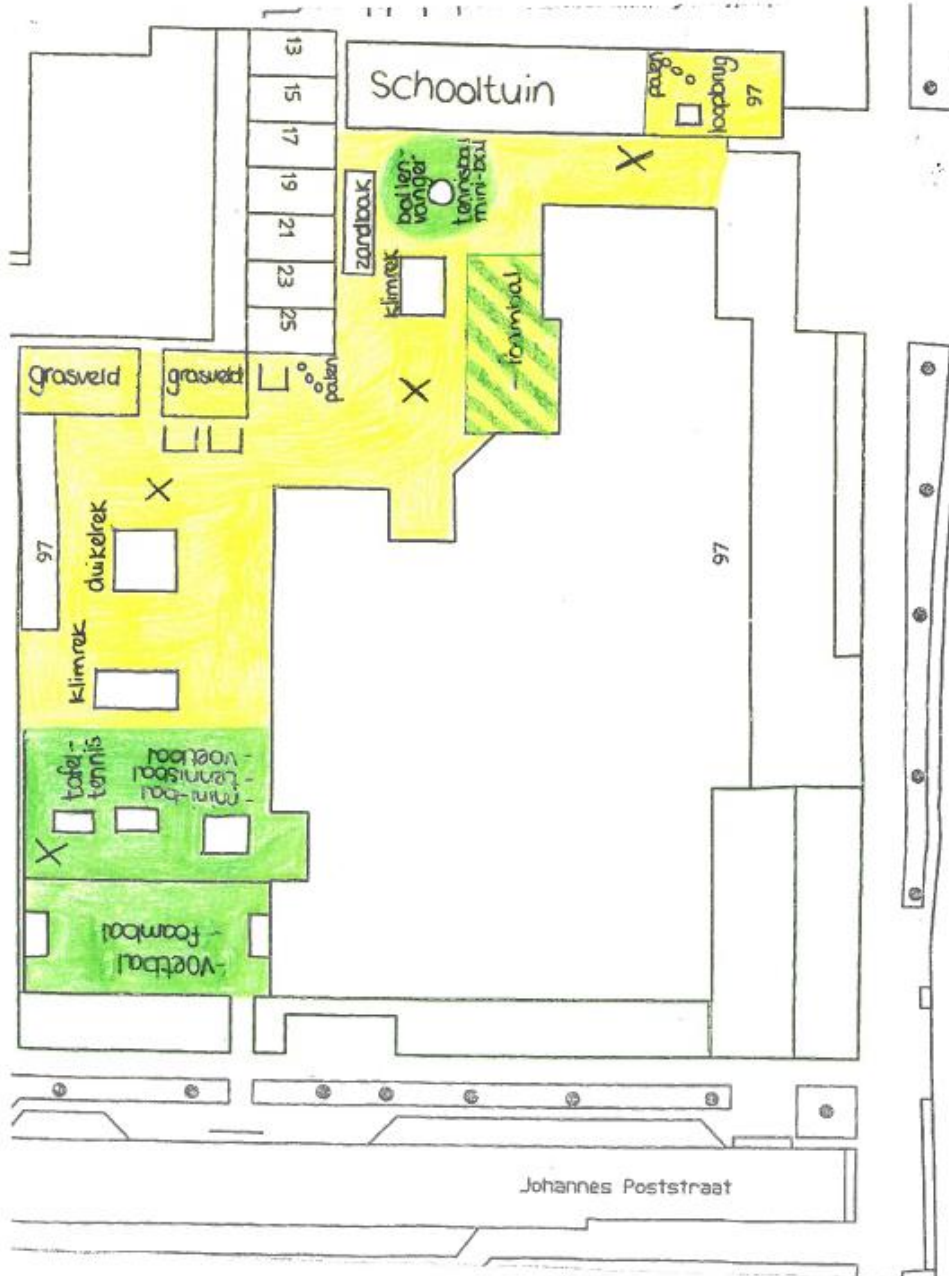
Zie onderstaande plattegronden voor de indeling van de zones.

Drie pleinwachten staan in de aangegeven zones (op de plattegrond aangegeven met een kruis). De andere pleinwachten (als die aanwezig zijn) lopen vrij rond.

Bij de groepen 1 en 2 lopen twee leerkrachten buiten verdeeld over het plein.

De groene zone is de zone waar ballen gebruikt mogen worden. De gele zone is de bal vrije zone.

Plattegrond schoolplein:

4. Stimulatie gewenst spelgedrag op het plein.

Alle pleinwachten zijn vooral gericht op het positieve gedrag van de leerlingen.

Tevens legt de pleinwacht zelf proactief een positief contact met de leerlingen.

Dit houdt in:

- vriendelijk, behulpzaam en open opstellen
- spelen mee met een spel als stimulans
- geven goede voorbeelden /dragen ideeën aan
- complimenteren (duim omhoog, glimlachen)
- observeren
- delen tokens uit
- grijpen in waar nodig
- evalueren

Gedrag dat bekrachtigd wordt op het plein:

- Goed spelgedrag
- Het zelf oplossen van conflicten
- Het netjes omgaan met materiaal
- Het nakomen van de gedragsverwachtingen in de matrix.

Er is voor de voetbalbeurt een rooster gemaakt.

5. Het aanleren van de gedragsverwachtingen.

Er zijn lessen ontworpen om de gedragsverwachtingen actief aan te leren op het speelplein.

Het oefenen gebeurt o.a. door het spelen van rollenspelen.

Voor leerlingen of groepen die problemen hebben met gewenst gedrag op het speelplein worden deze lessen extra herhaald.

6. Consequenties voor ongewenst gedrag.

- Bij ongewenst gedrag wordt eerst altijd de reactieprocedure ingezet. Indien een kind er voor kiest niet aan het verwachte gedrag te voldoen wordt er een consequentie ingezet.
- Bij ernstige gedragsovertredingen (zoals schoppen, slaan, verbaal geweld) wordt de reactieprocedure overgeslagen en meteen een consequentie ingezet.
- Incidenten worden geregistreerd in het registratiesysteem SWIS Suite wanneer:
 - Een kind niet slim kiest in de reactieprocedure.
 - Een kind gebruikt lichamelijke agressie (er wordt DIRECT geregistreerd).
- Bij een incident wordt de eigen leerkracht van de leerling zo snel mogelijk ingelicht.
- Bij herhaaldelijk ongewenst gedrag volgt een gesprek met ouders en leerkracht (zie hiervoor ook de beschrijving van de interventies op het gele en rode niveau).
- De houding van de leerkracht is altijd neutraal.
- De datamanager houdt de registraties in SWIS Suite bij en worden maandelijks besproken in het PBS-team. Indien nodig wordt een uitgebreide gedragsfunctieanalyse uitgevoerd (zie hiervoor ook de beschrijving van de interventies op het gele en rode niveau).

Mogelijke consequenties:

De consequentie wordt uitgedeeld waar het gebeurd is. De leerkracht gebruikt een tactvolle en gepaste interventie.

Bijvoorbeeld:

- Uitsluiten van de activiteit waar het kind op dat moment mee bezig is.
- Leerling gaat naar stopplek. De leerkracht die deze consequentie inzet bepaalt de plek. De plek is in zicht van de leerkracht die deze consequentie gegeven heeft.

Deze interventie duurt 5 minuten.

- Bij een ernstige overtreding. Binnen blijven tijdens de volgende pauze. Dit is niet direct een interventie voor de kinderen van groep 1 en 2.

7. Hoe wordt informatie verzameld over gedrag op het plein.

Om een duidelijk beeld te krijgen van waar het op het plein goed gaat qua gedrag en waar eventuele knelpunten liggen, worden gedragsincidenten geregistreerd in SWIS Suite. De datamanager verzamelt de gegevens en eens in de maand worden de incidenten besproken/geëvalueerd in het PBS-team.

4. Handleiding Check-in/Check-out (CICO)

1. Inleiding

Leerlingen die op basis van data opvallen door mild probleemgedrag, dat wil zeggen 2 tot 5 incidenten per maand, kunnen worden versterkt in hun gedrag wat betreft de schoolbrede waarden en gedragsverwachtingen. Dit doen we door specifieke werkpunten voor de leerling te formuleren en dagelijks met de leerling het gedrag te evalueren door middel van een *Check in/Check out* systeem.

De leerling heeft hiervoor dagelijks aan het begin en het einde van de schooldag kort contact (ongeveer 5 minuten) met de CICO-coördinator. 's Ochtends wordt de leerling begroet en ontvangt de leerling een dagkaart. De CICO-coördinator neemt kort de doelen door en herinnert de leerling aan de gedragsverwachtingen.

Doelen van Check in:

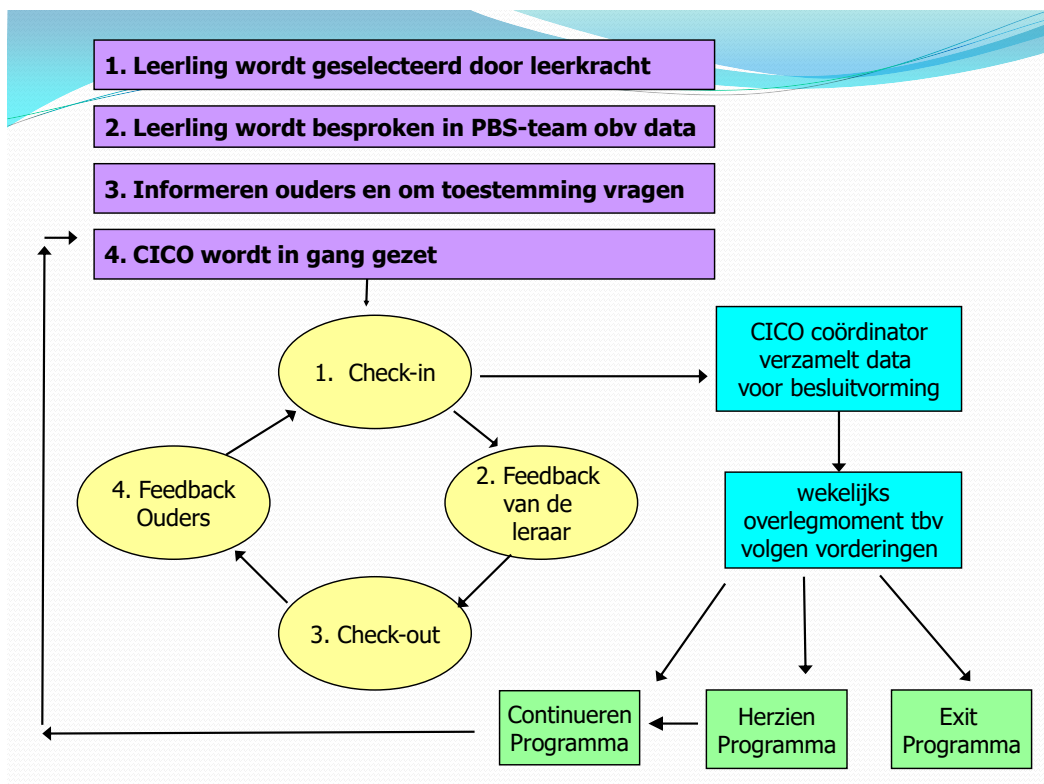
- Op een positieve manier de schooldag laten beginnen voor de leerling, de leerling voelt zich gekend want zijn of haar aanwezigheid doet ertoe;
- Samen bespreken hoe de leerling zich aan de doelen kan houden.

De dagkaart wordt op een aantal vaste momenten op de dag in gevuld door de leerkracht. De leerkracht geeft gedurende de dag (opbouwende) feedback op vastgestelde gedragsdoelen

Aan het einde van de schooldag bespreekt de CICO-coördinator met de leerling in hoeverre het gelukt is om de gedragsdoelen te behalen (*Check out*). Doelen van de Check out zijn:

- Successen van de leerling extra bekrachtigen;
- Postieve bekrachting krijgen;
- Kansen bespreken;
- De schooldag op een positieve manier afsluiten.

De CICO-coördinator verzamelt de informatie en koppelt deze terug naar de ouders en de leerkracht. Ook vult hij of zij de behaalde scores in, in het datasysteem. De CICO-coördinator volgt de behaalde scores en houdt in de gaten in welke mate de leerling profiteert van de interventie.

2. De CICO-coördinator

De CICO-coördinator is een schoolmedewerker die vaak beschikbaar, makkelijk benaderbaar en goed toegankelijk is. Om de continuïteit te waarborgen wordt deze rol door één persoon (maximaal twee personen) uitgevoerd. In ieder geval wordt de *Check in* en de *Check out op één dag* door dezelfde persoon gedaan. Belangrijk is dat het voor de leerling volstrekt duidelijk is bij wie hij/zij hiervoor terecht kan, zodat er een werkrelatie kan worden opgebouwd. Van de CICO coördinator wordt het volgende verwacht:

- Flexibel inzetbaar
- Gemotiveerd om met leerlingen te werken
- Voert data in en analyseert
- Koppel terug aan zorgteam / PBSteam/ docenten/ ouders
- Is gemakkelijk bereikbaar voor de leerling (bijv. op dezelfde verdieping of bij de ingang;
- Ondersteunt een beperkt aantal leerlingen tegelijkertijd om iedereen voldoende aandacht te kunnen geven.

1. De dagkaart

De dagkaart is het instrument om gestructureerd positieve feedback te verzamelen over het gewenste gedrag. Het gewenste gedrag, de gedragsverwachtingen, wordt kort en duidelijk beschreven op de dagkaart, zodat de leerling weet wat er van hem wordt verwacht. Om een dagkaart effectief en efficiënt in te zetten, zijn er de volgende aandachtspunten:

- 1-3 doelen per kaart.
- Gerelateerd aan de schoolbrede gedragsverwachtingen en waarden van de school.
- Het moet weinig tijd kosten om de dagkaart in te vullen.

- De scores die de leerling kan behalen worden concreet gemaakt. Het gedrag dat past bij een bepaalde score wordt beschreven.
- Zorg voor succeservaringen!
- Het bespreken van de dagkaart biedt kansen om positieve feedback te geven.

Voorbeeld van een dagkaart:

DAGKAART

Dagelijkse voortgang

Naam: _____

Dag/datum: _____

Leerkracht: Indicatie JA (2), Zo-Zo (1), or Nee (0) De leerling besteedt aandacht aan de volgende doelen:

Doelen	8.30 - 10.00			10.00 – 11.00			11.00 – 12.00			13.15 – 14.15			14.15 – 15.15		
Is respectvol	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
Is verantwoordelijk	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
Houdt handen en voeten bij zichzelf	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
Volgt instructies op	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
Is er – Zit klaar	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
PUNTENTOTAAL															
LEERKRACHT INITIAAL															

Dagelijks doel /50

Score van vandaag /50

Handtekening leerling

Handtekening leerkracht

1. Uitvoering van Check in/Check out

Vorbereitung

- In het PBS-team (of zorgteam) wordt besproken welke gedragsverwachtingen centraal zullen staan. Ook wordt vastgesteld in hoeveel procent van de tijd de leerling de gestelde doelen moet halen.
- In overleg wordt afgesproken wie de CICO-coördinator wordt, waarbij gestreefd wordt naar het zoveel mogelijk beperken van het aantal personen dat bij de interventie betrokken is;
- De leerkracht doet een 0-meting. Dit houdt in dat hij of zij een week de dagkaart invult zonder dat de leerling dit weet.
- Er vindt een overleg plaats met de ouders om CICO uit te leggen, gedragsverwachtingen uit te spreken en vertrouwen in een goed verloop van de interventie te benadrukken. Ook wordt uitgelegd hoe CICO werkt, en wie de CICO-coördinator is;
- De leerling en ouders krijgen bij het gesprek een voorbeeld van een dagkaart te zien;

- De CICO-coördinator maakt afspraken met de leerling over dagelijkse contactmomenten en met de ouders over manieren van terugkoppeling en wekelijkse contactmomenten;
- Om de leerling ook de vorderingen te laten zien, kleurt de leerling op de puntenkaart dagelijks het aantal vakjes van punten. Zo ziet hij/zij de vooruitgang. Deze lijst kan bij de CICO-coördinator hangen of in de map met dagkaarten.

Check-In:

- De leerling meldt zich vóór de lessen op het afgesproken tijdstip bij de CICO-coördinator;
- De CICO-coördinator ontvangt een door de ouders ondertekende kopie van de vorige dagkaart;
- De CICO-coördinator bespreekt:
 - gesteldheid van de leerling: Hoe gaat het met je? / Heb je goed geslapen?
 - algemeenheden: Heb je nog iets leuks gedaan gisteren? etc.
 - kort de doelen van die dag: doelen gekoppeld aan de gedragsverwachtingen die voor deze leerling van toepassing zijn
 - bijzonderheden van die dag
 - eventueel: tips/geheugensteuntjes geven met betrekking tot iets wat eerder niet goed gegaan is, zodat het vandaag wel lukt
- De leerling krijgt een nieuwe dagkaart van de CICO-coördinator. Deze neemt hij/zij mee gedurende de dag en wordt ingevuld door de leerkracht. De leerkracht markeert op de dagkaart de scores samen met de leerling aan de hand van de volgende vragen:
 - Hoe vind jij dat het gegaan is dit uur wat betreft de doelen?
 - Wat vind jij terechte scores op de verschillende doelen?
 - Waarom denk je dat ik de 0/1/2 markeer (ieder doel apart bespreken)?

Aantal te behalen punten (scoren per doel!):

0: heeft het doel niet bereikt

1: heeft het doel deels bereikt; functioneerde wisselend op dit doel

2: heeft het doel bereikt

De docent gaat hierna niet meer in discussie over de score die hij geeft maar geeft de leerling een compliment over wat goed is gegaan en spreekt zijn vertrouwen uit over de volgende les. Als een leerling zijn doelen niet (gedeeltelijk) heeft gehaald dan geeft de docent aan: er komt weer een nieuwe kans aan.

Check-out:

- De leerling meldt zich op het afgesproken tijdstip bij de CICO-coördinator en in ieder geval voordat hij/zij naar huis gaat;

- De CICO-coördinator bespreekt wat er goed ging, waar kansen lagen en sluit af met een kort informeel gesprekje (Wat ga je na school doen? / Veel plezier etc.);
- De CICO-coördinator ondertekent de dagkaart en maakt een kopie voor de ouders;
- Om de leerling ook de vorderingen te laten zien, kleurt de leerling op de puntenkaart dagelijks het aantal vakjes van punten. Zo ziet hij/zij de vooruitgang. De puntenkaart kan bij de coördinator hangen of in de map met dagkaarten zitten.

Ouders

De ouders spelen een actieve rol bij CICO, waardoor de samenwerking met hen versterkt wordt. Zij geven van tevoren toestemming en worden tijdens het gesprek over CICO voorgelicht over het doel van de dagkaart. Hier wordt ook besproken hoe ouders positieve feedback kunnen geven. Ze krijgen dagelijks een terugkoppeling door de CICO-coördinator of via een kopie van 'dagkaart' die hun kind mee naar huis krijgt. Ze bespreken dit met hun kind en ondertekenen.

Dataverzameling en terugkoppeling:

Om inzicht te krijgen in het gedrag van de leerling vult de CICO-coördinator wekelijks het dataformulier in. Hier wordt het aantal punten per lesuur over de week heen zichtbaar gemaakt. Hierdoor wordt duidelijk in hoeveel procent van de tijd de leerling de gestelde doelen haalt.

Om zowel de ouders, het PBS-team, als de leerkracht te informeren over en betrokken te houden bij de ontwikkeling van de leerling vindt wekelijks terugkoppeling plaats over de voortgang van CICO. Dit gebeurt aan de hand van het dataformulier. De terugkoppeling naar ouders verloopt op afspraak door de CICO-coördinator zelf, terugkoppeling naar de leerkracht en het PBS-team kan verlopen via mail, een kort gesprekje of een uitdraai van het dataformulier in het postvakje. In de terugkoppeling komen de volgende onderwerpen ter sprake:

- motivatie van de leerling met betrekking tot de contactmomenten
- het zich houden aan praktische afspraken
- de kwaliteit van het contact met de leerling
- welke reacties en terugkoppeling de leerling zichtbaar/merkbaar goed doen
- betekenisvolle/inzichtgevende reacties van de leerling
- afspraken over de afbouw van de contactmomenten.

Op basis van de verzamelde data wordt bepaald of de interventie moet worden gecontinueerd, moet worden herzien (nieuwe of aangepaste gedragsverwachtingen) of kan worden afgebouwd.

Indien de interventie wordt afgebouwd, vullen zowel de leerling als de leerkracht apart van elkaar de dagkaart in. Zij vergelijken de scores met elkaar. Op die manier wordt duidelijk in welke mate de leerling zicht heeft op zijn of haar eigen gedrag.

Afsluiten

CICO wordt feestelijk afgesloten. Er wordt gevierd welke gedragsverwachtingen de leerling zich eigen heeft gemaakt. De leerling ontvangt voor het harde werken een passende beloning, deze kan van tevoren worden vastgesteld met de leerling.

5. Registratieplan Swissuite

Anne Frankschool

Data is de belangrijkste gegevensbron van SWPBS. Door consequent te registreren wordt probleemgedrag in kaart gebracht, kan preventief worden gehandeld en kunnen passende interventies in gang worden gezet.

Er zijn drie redenen waarom kinderen geregistreerd worden in Swissuite:

- **A** Een kind gebruikt lichamelijke agressie, er wordt DIRECT geregistreerd.
- **B** Een kind kiest niet slim in de reactieprocedure.
- **C** Een kind doorloopt 4 of meer keer per dag succesvol de reactieprocedure (kiest 4 of meer keer slim)

Hieronder worden de procedures van het registreren nader uitgelegd per categorie.

- Log in op de website van Swissuite https://app.swissuite.nl/index.php?locale=nl_NL met je emailadres en wachtwoord. (TIP sla de website op je bureaublad op)

A

- Klik op incident toevoegen
- Bij incidentencategorie kies je : Ernstig
- Bij soort probleemgedrag kies je : lichamelijke agressie
- Vul alle andere velden zo compleet mogelijk in.
- Noteer ook altijd je ondernomen actie (consequentie).
- Indien mogelijk vul dan in het aantekeningenveld kort in wat er zich precies heeft voorgedaan.

B

- Klik op incident toevoegen
- Bij incidentencategorie kies je : Klein of Ernstig
- Bij soort probleemgedrag kies je : het betreffende gedrag
- Vul alle andere velden zo compleet mogelijk in.
- Noteer ook altijd je ondernomen actie (consequentie).
- Indien mogelijk vul dan in het aantekeningenveld kort in wat er zich precies heeft voorgedaan.

C

- Klik op incident toevoegen
- Bij incidentencategorie kies je : Ernstig
- Bij soort probleemgedrag kies je : Onbekend gedrag
- Vul alle andere velden zo compleet mogelijk in.
- Zet in het aantekeningenveld dat een leerling 4 of meer keer slim heeft gekozen en indien mogelijk ook om welk soort probleemgedrag je de reactieprocedures gestart bent.

6. GFA

Een gedrags-functieanalyse (GFA) maken

Geef concrete omschrijvingen in termen van observeerbaar gedrag.

Beschrijf de situatie. Meest voorkomend tijdstip van de dag: Bij meest voorkomende activiteit: Wie zijn er bij betrokken: Wat gebeurt er voorafgaand aan het ongewenste gedrag: Frequentie van het gedrag in die situatie voor: (Maak een schatting: dagelijks, meerdere keren per dag (welke momenten?))
Beschrijf, zo feitelijk en objectief mogelijk, het gedrag van de leerling. (Wat doet en zegt de leerling)
Beschrijf hoe het gedrag van de leerling(en) bekrachtigd en in stand gehouden wordt. (Wat levert het de leerling op om dit gedrag te laten zien?) De functie van het gedrag is waarschijnlijk (kruis aan): ☐ Vermijding ☐ Aandacht

Een actieplan maken om het gedrag van de leerling(en) positief te beïnvloeden

De leerling laat het ongewenste gedrag waarschijnlijk zien omdat het (noem mogelijke functie van het gedrag)
Houd bij het bedenken van oplossingen rekening met deze functie van het gedrag. Om het ongewenste gedrag te voorkomen verander ik het volgende aan de situatie: (Randvoorwaarden creëren die het voor de leerling beter mogelijk maken om het gewenste gedrag te laten zien)

1. Zijn de gedragsverwachtingen duidelijk?	2. Zijn gedragsverwachtingen voldoende geoefend/aangeleerd?
3. Is gewenst gedrag voldoende bekrachtigd: 4:17	4. Is er minimale aandacht gegeven aan ongewenst gedrag?
5. Is de consequentie duidelijk en effectief?	6. Is gedrag geregistreerd: wat zegt de data?

1. Maak de gedragsverwachtingen duidelijk Het gedrag dat ik van de leerling verwacht in deze situatie is	Omschrijf in termen van concreet, gewenst gedrag:
2. Voldoende inoefenen/ aanleren de gedragsverwachtingen Het gewenste gedrag ga ik op de volgende manier aanleren en oefenen met de leerling:	Denk hierbij aan het creëren van voldoende oefenmomenten en geef aan wanneer je dit gaat doen
3. Het gewenst gedrag voldoende bekrachtigen 1:4 Het gewenste gedrag ga ik op de volgende manier stimuleren/ bekrachtigen bij de leerling:	Hoe ga je het bekrachtigen extra inzetten welke stapjes hierin, hoe stimuleren, hoe aan- sluiten bij schoolbreed bekrachtigingssysteem of juist indivi-dueel? Hoe zorg je dat je de leerling 'vaker kunt zien' in gewenst gedrag en wanneer ga je dit doen
4. Minimale aandacht gegeven aan ongewenst gedrag en duidelijke en effectieve consequenties Om het ongewenste gedrag bij de leerling te verminderen zet ik de volgende PBS-interventies in:	Denk hierbij aan actief negeren en/of het formuleren van een passende consequentie bij deze situatie/ leerling en wanneer ga je dit doen?
5&6 Gedrag registreren en data analyseren	Geef aan op welke manier je data verzamelt om te kijken of je interventies effect hebben en het ongewenste gedrag afneemt:
Ik ben tevreden als het volgende doel is bereikt:	Formuleer een SMART-doel (Bijvoorbeeld: concrete afname in incidenten of toename gewenst gedrag)

Check: wordt met dit plan voldoende rekening gehouden met de functie van het gedrag?

7. Menu van consequenties

Wat is een consequentie?

- Een consequentie volgt op ongewenst gedrag. Bij klein ongewenst gedrag wordt altijd eerst de reactieprocedure ingezet. De leerling krijgt twee kansen om zelf ongewenst gedrag om te buigen naar gewenst gedrag. Indien dat lukt, wordt de leerling bekrachtigd (met muntje of compliment). Bij groot ongewenst gedrag wordt direct een consequentie ingezet.
- Een consequentie moet iets zijn dat voor de leerling vervelend is.
- De consequentie voor de leerling mag geen straf zijn voor de leerkracht of voor de andere leerlingen.
- Een consequentie mag het leerklimaat niet verstoren of in ieder geval zo min mogelijk. De consequentie is dus kortdurend.
- Een consequentie is geen leermoment, het is iets negatiefs voor de leerling als reactie op zijn gedrag. Het aanleren van gewenst gedrag gebeurt op een ander moment in een positieve setting.
- De consequentie moet daadwerkelijk worden toegepast en uitgevoerd. De leerlingen moeten weten: als ik ervoor kies me niet te houden aan de gedragsverwachtingen, dan volgt een consequentie.

Soorten consequentie

Leerlingen vertonen ongewenst gedrag met een reden, het ongewenste gedrag heeft een functie.

De functie kan zijn aandacht verkrijgen van volwassenen of medeleerlingen of de functie is het vermijden van een taak omdat deze te makkelijk of te moeilijk is.

Preventie staat centraal. Het gaat erom ongewenst gedrag preventief te voorkomen:

Hebben we gedrag aangeleerd, zijn er visualisaties, bekrachtigen we als de leerling het goed doet?

Leerling vraagt aandacht: is zijn emmer gevuld?

Leerling vermijdt: moet de taak worden aangepast?

Er zijn 3 manieren om te reageren op ongewenst gedrag:

- De leerling uit de situatie halen
- Een privilege afnemen
- Een extra taak geven

Het staat niet vast welke consequentie in welke situatie gewenst is. Dat hangt af van de leerling en de reden waarom de leerling het ongewenste gedrag laat zien. Soms kan een consequentie zelfs een averechts effect hebben (bijvoorbeeld een leerling die wil vermijden naar een plek buiten de klas sturen).

Onderstaande afspraken gelden op het schoolplein, in de gymzaal en in andere gemeenschappelijke ruimtes van de school.

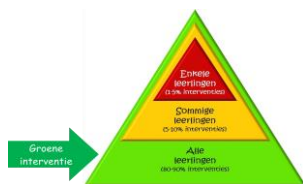
- Bij ongewenst gedrag wordt eerst altijd de reactieprocedure ingezet. Indien een kind er voor kiest niet aan het verwachte gedrag te voldoen wordt onderstaande consequentie ingezet.
- Incidenten waaraan een consequentie vastzit (niet de reactieprocedure) worden geregistreerd op het incidentenregistratieformulier. Dit formulier stuur je door naar Tom. De leerkracht die de consequentie geeft, registreert dit op het formulier.

- Bij ernstige gedragsovertredingen (zoals schoppen, slaan, verbaal geweld) wordt de reactieprocedure overgeslagen en meteen een consequentie ingezet.
- De eigen leerkracht van de leerling wordt zo snel mogelijk ingelicht over het incident.
- De ouders worden door de eigen leerkracht op de hoogte gebracht , in ieder geval na 3 gedragsregistraties.
- De houding van de leerkracht is neutraal.

Binnen PBS stellen we een menu op van consequenties waaruit leerkrachten kunnen kiezen. Door variatie aan te brengen in de consequenties kan rekening worden gehouden met de functie van het gedrag dat de leerlingen laten zien.

	Menu van consequenties	
Uit situatie halen	• 5 minuten apart zitten (bijvoorbeeld tijdens gym op de bank, in de klas op een speciale stoel, in de pauze op een saaie plek op het plein). • 5 minuten naast de leerkracht blijven staan. • Volgende keer niet meedoen. • Leerling krijgt aparte plek. • Leerling wordt bij een andere leerkracht geplaatst. •	
Privilege wegnemen	• Leerling mag niet zelf kiezen met wie hij wilt spelen. • Leerling mag niet zelf kiezen welke taak hij mag doen. • Leerling mag niet zelf kiezen waarmee hij wil spelen. • Leerling mag niet vooraan in de rij staan. • Leerling mag niet meedoen met de voetbalbeurt. •	
Extra taak	• Leerling moet bladzijde uit een boek overschrijven • Leerling moet een extra opgave/werkblad maken • Leerling moet een puzzel maken •	

8. Systeem van positieve bekrachtiging

Verantwoordelijkheid	Veiligheid	Respect	Betrokkenheid
----------------------	------------	---------	---------------

Systeem van positieve bekrachtiging op de Anne Frank school voor de algemene ruimtes en in de klassen

Doel van het systeem:

Gedrag van leerlingen in de algemene ruimtes versterken door gewenst gedrag positief en structureel te bekrachtigen.

1. Wie is er betrokken ?

Alle vaste medewerkers op school: leerkrachten, directie, onderwijsondersteunend personeel, conciërge, overblijfouders, invallers voor langere tijd, 3^e en 4^e jaars PABO studenten.

2. Vormgeving tokens

Ronde, oranje fiches met een opening in het midden in de vorm van een ster. Doorsnede 25 mm. Bij de start van PBS krijgen kinderen een geel fiche cadeau wat ze mee naar huis mogen nemen.

3. Hoe en wanneer worden tokens uitgedeeld ?

Direct na het vertonen van goed gedrag (betrappen op) kan een leerling een token krijgen van de betrokkene die het gedrag opmerkt en beloont. ('You never know when you get a surprise'). Er wordt bekrachtigd op al het gewenste gedrag wat leerlingen laten zien. Er is extra aandacht voor goed gedrag dat centraal staat in de bijbehorende lessen.

De leerlingen worden beloond op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.15 uur tot 15.45 uur en op woensdag van 8.15 uur tot 12.30 uur. De fiches worden uitgedeeld in alle ruimtes van de school (inclusief gymzaal en speelplaats).

4. Waar en wanneer kunnen de leerlingen de tokens inleveren voor een beloning ?

De kinderen sparen voor een groepsbeloning. De verdiende tokens worden ingeleverd bij de leerkracht . De leerkracht tekent op een leerlingenlijst aan wie een token gekregen heeft. De tokens worden aan het spaarsysteem geregen. Middels knijpers kunnen de tientallen aangegeven worden. Richtlijn is dat elk kind, elke dag een token krijgt/verdiend. Doel is 100 tokens te halen en daarmee de groepsbeloning. Het streven is dat elke groep zo om en nabij één keer per week een groepsbeloning krijgt. Omdat het aantal verdiende fiches systematisch wordt genoteerd houdt de leerkracht zicht op welke leerlingen beloond zijn. Eventueel zet de leerkracht actie in op de nog niet beloonde leerlingen uit zijn/haar groep voor het behalen van de groepsbeloning. De leerkrachten delen per dag gemiddeld 25 tokens uit. Alle andere betrokkenen ongeveer 10.

Elke groep krijgt 200 tokens in een doosje. De overblijfouders 400 tokens.

In de i.b. ruimte staat een doos met 400 tokens waar Tom, Co en Linda uit kunnen pakken. Deze doos wordt ook gebruikt om je teveel aan tokens in te doen of uit te pakken als je tekort hebt.

In totaal zijn er 4000 oranje tokens.

Houd in gedachten: 'Wees royaal, maar geef het niet weg!' 😊!

5. Waar en wanneer worden beloningen uitgedeeld en door wie ?

Als de 100 tokens gehaald zijn wordt er in de klas bepaald wat de groepsbeloning is en wanneer die, zo snel mogelijk, gegeven wordt. De leerkracht kan zelf bepalen op wat voor manier hij/zij de groepsbeloning laat kiezen. Bijv. beloning trekken uit een hoge hoed, cijfers koppelen aan de beloningen en dan dobbelen, kaartje omdraaien, lootje trekken, zoeken etc.

Ook zouden leerlingen en ouders mee kunnen denken over passende beloningen. Op die manier sluiten we goed aan bij wat kinderen ervaren als een leuke beloning.

6. Hoe en wanneer wordt het systeem systematisch geëvalueerd?

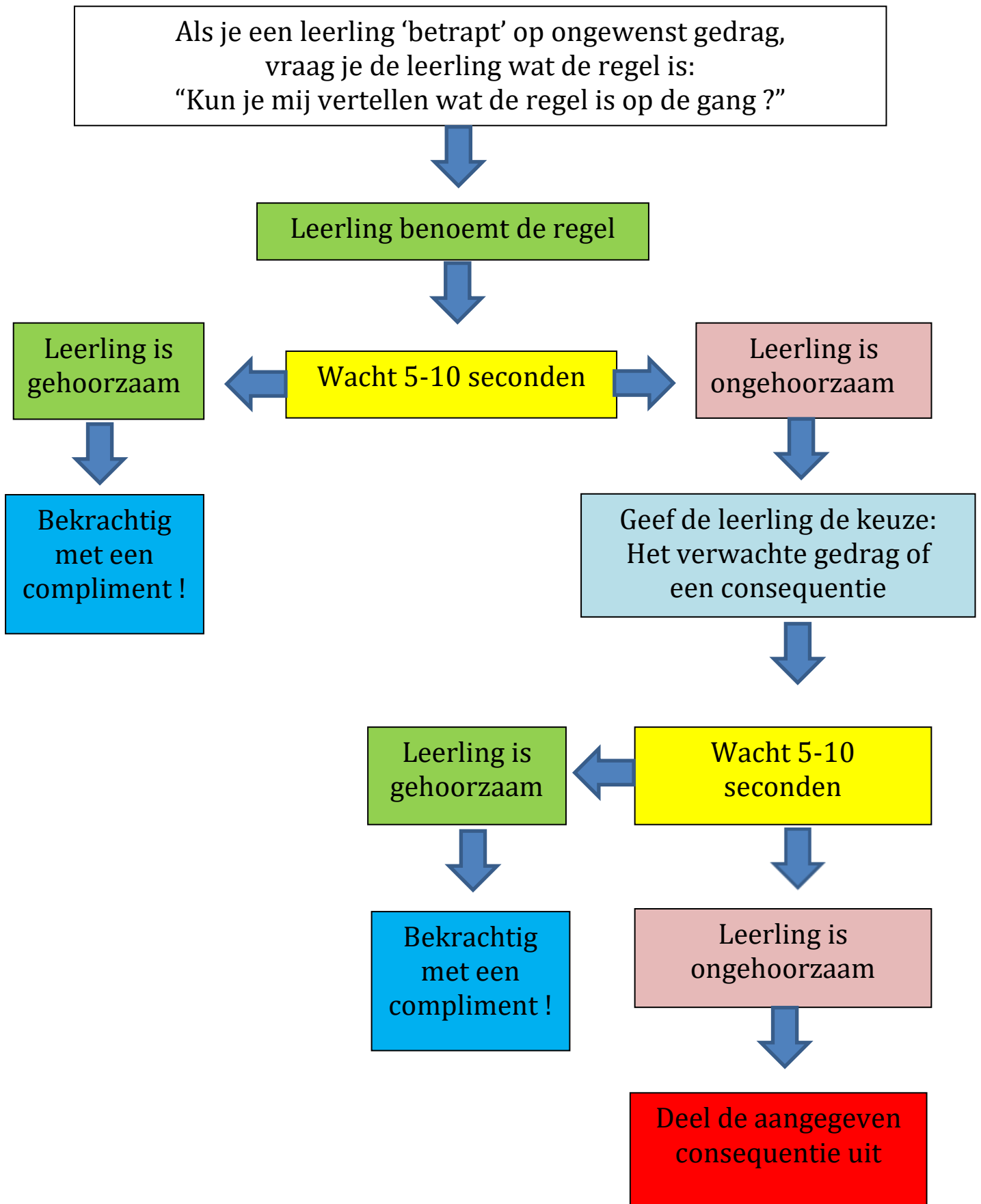
Na een paar weken krijgen alle collega's en overblijfouders een mail met daarin een aantal vragen zoals: - Lukt het om 25 (10) tokens per dag uit te delen ?, - Wat voor beloningen hebben de leerlingen zelf bedacht ?, - Hoe reageren de kinderen ?, - Waar loop je tegen aan ?.

Later in het jaar volgt er nog een enkele keer zo'n evaluatiemoment per mail. De data die zo verzameld is, wordt besproken in het PBS team. Indien nodig worden er aanpassingen doorgevoerd.

7. Hoe zien de beloningen eruit?

- 10 minuten extra speelkwartier
- 10 minuten tv/film kijken
- 10 minuten (disco) dansen/zingen
- Stoelendans
- Buurtwandeling
- Kringspelen
- Stoepekrijten op de speelplaats
- Speeltuintje
- Kinderboerderij
- Extra speelgoedmiddag (groep 1-2)
- Karaoke via digibord
- Bingo/kien via digibord
- Vrij spelen in de klas
- Grabbelton
- Traktatie (snoepje, fruit, koekje, drinken, ijsje)
- Vrije gymles/buitenspelen op het grasveld
- Waterfeest buiten bij mooi weer
- Extra voorleeskwartier.
- 10 minuten moppen tappen of raadseltjes
- Kleurplaat, zoekplaat, puzzelwerkblad, galgje etc.
- Klein cadeau zoals: sticker, puzzeltje, kaartje pen/potlood, armbandje
- 15 minuten computerspelletjes / DS
- Hele dag met een gelpen schrijven
- Stripboeken lezen
- Vrij tekenen met mooie stiften
- Hele dag pet op in de klas

9. Reactieprocedure

10. Checklist groene niveau

Checklist groene niveau

Naam invuller:

Datum:

Groene niveau				
	--	±	+	++
Waarden				
Ik ken de basiswaarden van de Anne Frank school				
Ik ben me er in mijn werk (dagelijks) van bewust dat ik model sta naar leerlingen, ouders en collega's in het uitdragen van de schoolwaarden				
Heldere gedragsverwachtingen				
Ik ben bekend met de 'matrix gedragsverwachtingen' die geldt voor de Anne Frank school				
Ik benoem vooraf gedragsverwachtingen per onderwijssituatie; ik ben helder in wat ik wil zien en horen.				
Ik benoem waar nodig gedragsverwachtingen in de openbare ruimtes en refereer aan de visualisaties; ik ben helder in wat ik wil zien en horen.				
Ik koppel de gedragsverwachtingen aan de basiswaarden				
Gedragsverwachtingen zichtbaar				
In mijn klaslokaal hangen de gedragsverwachtingen zichtbaar voor alle leerlingen.				
Aanleren van gewenst gedrag				
Ik geef lessen in goed gedrag volgens de PBS-jaarkalender (pro-actief).				
Ik sta bij het uitvoeren van de lessen model en laat de leerlingen actief oefenen met gewenst gedrag.				
Ik geef lessen goed gedrag wanneer ik dat zelf nodig acht (reactief)				
Bekrachten van gewenst gedrag				
Ik deel kaartjes uit in de algemene ruimtes, ook aan leerlingen die niet bij mij in de groep zitten.				
Ik deel kaartjes uit in mijn eigen groep.				
Ik bekrachtig/complimenteer kinderen ook op andere manieren (verbaal, non-verbaal) en ben daar royaal in (4:1).				

Ouders krijgen regelmatig een positief bericht over hun zoon/dochter.				
Consequenties op ongewenst gedrag				
Ik schenk zo min mogelijk aandacht aan (klein) ongewenst gedrag.				
De reactieprocedure hangt zichtbaar in mijn klaslokaal				
Ik beheers de stappen van de reactieprocedure.				
Ik pas de reactieprocedure consequent en systematisch toe.				
Ik weet wat we op school onder 'klein probleemgedrag' verstaan en wat de consequenties hiervoor zijn.				
Ik weet wat we op school onder 'groot probleemgedrag' verstaan en wat de consequenties hiervoor zijn.				
Ik vul de gedragsincidentenformulieren consequent in voor incidenten die ik in de klas waarneem.				
Ik vul de gedragsincidentenformulieren consequent in voor incidenten die ik buiten de klas waarneem, inclusief het schoolplein.				
Schoolplein				
Ik ken de inhoud van het plan voor actief toezicht houden.				
Ik houd actief toezicht (rondlopen, positief contact maken, etc.)				

De verhouding complimenten versus correcties is bij mij : ... : ...

Onderdelen die voor mij nog meer aandacht mogen krijgen:

11. Jaarplanning lessen**Periode 1**

Week 36	Stop-loop-praat (+voor omstanders)
Week 37	
Week 38	Goed gedrag bij de toiletten
Week 39	Respect
Week 40	Goed gedrag bij de kapstok
Week 41	
Week 42	Goed gedrag bij ingang, gangen en trap
Week 43	
Week 44	Goed gedrag in de klas bij het luisteren naar de leerkracht
Week 45	

Periode 2

Week 46	Stop-loop-praat (+voor omstanders)
Week 47	
Week 48	Goed gedrag bij het binnenkomen en weggaan
Week 49	
Week 50	Goed gedrag in de aula en bij het podium
Week 51	Goed gedrag in de klas 'wc-gebruik tijdens de les'
Week 52	
Week 1	
Week 2	Goed gedrag bij een viering in de aula
Week 3	
Week 4	
Week 5	

Periode 3

Week 6	Stop-loop-praat (+voor omstanders)
Week 7	
Week 8	Goed gedrag in de klas instructie (en kring)
Week 9	
Week 10	Goed gedrag in de klas eten en drinken
Week 11	
Week 12	
Week 13	Goed gedrag in de rij
Week 14	
Week 15	
Week 16	Goed gedrag op het schoolplein
Week 17	

Periode 4

Week 18	
Week 19	
Week 20	Stop-loop-praat (+voor omstanders)
Week 21	
Week 22	Goed gedrag in de gymzaal/speellokaal
Week 23	
Week 24	
Week 25	
Week 26	Goed gedrag in de klas zelfstandig werken
Week 27	Goed gedrag bij de boekenkarren bibliotheek
Week 28	
Week 29	Goed gedrag bij de overblijf

12. Jaarplan

Jaarplan 2017-2018

RESULTAATAFSPRAAK	ACTIVITEITEN	WIE	WANNEER	MIDDELEN/ UREN	EVALUATIE
Tien-twaalf bijeenkomsten van het PBS-team.	Er zijn maandelijkse PBS-teambijeenkomsten gepland van 16:00-17:30 uur. Tijdens de bijeenkomsten wordt het TIPS format gebruikt om te notuleren.	PBS-team	Doorlopend	10 bijeenkomsten van 1,5 uur.	In uitvoering
Tips format bespreken.		PBS-team	22 januari	30 minuten	Duidelijke afspraken gemaakt waardoor het formulier voor iedereen duidelijker is geworden.
Verwerken uitkomsten zelfbeoordelingsonderzoek	PBS-team analyseert en koppelt terug naar team.	Schoolteam en PBS-team	Tweede kwartaal		BOQ lijst is uitgezet op 22 mei.

Sociale vaardigheden. Implementatie van Kwink	Bespreken in pbs-team. Kwaliteitskaart opstellen	PBS-team	19 februari	45 minuten tijdens pbs vergadering.	sophie en linda maken kwaliteitskaart voor kwink.
Uitwerken Borgingskalender	Pbs kwartier, Eventueel oudermoment plannen en overleg tso.	Linda en Kirsten	2 oktober	30 minuten	Voltooid.
Er is een jaarplan voor de lessen Goed gedrag (schoolbreed en in de klas).	De lessen worden in een kalender gezet zodat voor de schoolteamleden duidelijk is wanneer zij welke les geven.	Amber	2 oktober	45 minuten	Voltooid.
Evalueren Pest preventie	Monitoren of lessen worden uitgevoerd en inhoud aanscherpen. Lessen opnemen in rooster.	Pbs-team	November (sociale veiligheid wordt afgenomen in groep 5 en 7)	18 juni 30 minuten	
Evalueren zorgstructuur	Monitoren verloop inzetten van interventies. Worden GFA's uitgevoerd? Welke interventies worden ingezet?	PBS-team	9 juli 2018	30 minuten	
Ouderavond over PBS voor nieuwe ouders.	Ouders krijgen een pakkende uitnodiging. PBS-team geeft vorm aan ouderavond op basis van voorbeelden.	PBS-team	22 januari		Niet gelukt. verschoven naar oktober 2018.
Data worden benut	Data worden maandelijks besproken en benut in het PBS- team. Er vindt minimaal vier keer per jaar terugkoppeling plaats naar het schoolteam.	Directie in samenspraak met PBS-team	Elk kwartaal presenteren. Bijvoorbeeld via mail.	Via mail.	Kirsten heeft dit elk kwartaal gemaild.

Borgingsplan opstellen	Plan opstellen om SWPBS-elementen op te nemen, uit te voeren en te evalueren in de jaarplanning en verspreiden onder schoolteam	PBS-team	Juni 2018		Nog niet afgerond.
------------------------	---	----------	-----------	--	--------------------

